

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Az orosz kéz,

Budapest, április 29.

Rövid fél esztendő óta immár ki tudja, hányadszor kísért a világháboru réme. A nemzetközi helyzet folytonos hullámmzése már néhányszor csapta zátonyra a béke törekeny ladikját és ezuttal ismét beállt az a pillanat, amikor van mit félnünk a holnaptól. Ez a holnap ezuttal a csütörtöki napot jelenti, azt a napot, amelyen a londoni nagyköveti reunió végleges határozatot fog hozni.

A monarchia nagyhatalmi presztízsről, megsértett tekintélyéről és veszélyeztetett érdekeiről van szó. Ezt a presztízst, ezt a tekintélyt, ezeket az érdekeket dobálják most labdaként egymáshoz a nagyhatalmak, játszanak vele, Oroszország titokban rug néha egyet a labdán, ez az a szép európai játék, amelyben mindenki játszik, s a játék alapjában véve senkinek sem fontos, csak egyedül a monarchiának, amely enged magával játszani.

Nem lehet a keserű guny és a szafira egy bizonyos elfanyarodott neme nélkül nézni ezt a játékot. Az objektivitás távolságából, valami nagy magasságból csodálatosan kicsinyes képet kap ez a közelről olyan rettenetes, idegizgató, végzetes játék. Egy késhegyig menő harc

amelyben a legélesebb fegyver a diplomácia ravaszsága, a leghegyesebb tör a kétszínűség és a legmérgeztebb nyíl az aatomosság. Mindaddig, amíg ezek a fegyverek jogosultak és használatosak ebben az európai lappangó harcban, ki győzedelmeskedhetik itt? Kinek van a legtöbb ravaszsága, a legszemérmelenebb kétszínűsége és a leghizelgőbb aatomossága? Mindaddig, amíg zöld asztalok felett, ezekkel a fegyverekkel folyik a harc, mindaddig, amíg a döntés elhúzásáról, halasztásáról van szó, mindaddig, amíg a monarchia elégtételének az elodázásáról van szó, mindaddig csak az a nagyhatalom győzhet, amelynek arzenáljában a fegyverek és bombák mellett a legnagyobb készlete van a ravaszságnak, kétszínűségnek és aatomosságának. A békeczár birodalma kell, hogy bejőjön elsőnek ebben a nagy futtatásban, Oroszország viszi itt előre a zászlót, a nagy szláv törekvések lobognak itt győzelmesen az aatomosság fegyverének nyomában. Elérkeztünk az összes európai bonyodalmak kutforrásához, elérkeztünk a monarchia legtitkosabb és legádázabb ellenségéhez, eljutottunk az európai béke anarchistáihoz, megérkeztünk a határra, Oroszországnál vagyunk.

Nikita, ez a szegény balkáni börtény, csak zsarol, de téves azt hinni, hogy

zsarolna, ha nem bátorítanák erre. Merne-e Nikita zsarolni, ha az orosz diplomácia nem bátorítaná? Merne-e Nikita lemondással fenyegetődni, ha nem tudná, hogy ezt a lemondást az oroszok czárja sohasem engedné meg? Merne-e fenyegetődni Szerbia és Montenegró egyesítésével, ha nem tudnák, hogy ez az egyesítés csak a monarchiának fájna, ellenben mérhetetlenül előmozdítaná a nagy szláv birodalom érdekeit. Merne-e egyáltalában Skutari kiűritése ellenében pénzt követelni Nikita, ha nem Pétervárról indulnának világgá azok a folytonos álhírek, hogy a nagyhatalmak ennyi és ennyi milliót szándékoznának adni Montenegrónak? Szegény Nikita, nem is mert volna előállni ilyesmivel, ha nem az orosz diplomáciától kapta volna az ötletet. Essad pasa merte-e volna kikiáltani magát Albánia királyává, ha a skutari árulás nem Oroszország tudtával történt volna? És a szerb gazdasági bojkott a monarchia ellen? És a Cattaróti Durazzoig húzódnó nemzetközi nagyköveti konferencia folytonos szláv-barát határozatai? A balkáni béke megkötésének elodázása és elhúzása, csak azért, mert az orosz követek sohasem kapják meg idejében a pétervári diplomáciától az utasításokat. És végül, — hogy sokat, sokat átugorjunk — a londoni nagyköveti

Angéla asszony.

Írta: Gyulai István.

(Utánnoválás tilos.)

Remegve és kétségbesetten állt egy gyönyörű asszony az opera elnyult, nyugalmas színxé előtt. A nyüzsgő áradatra kémlelve szegyezte a szemét és a villanyfényes ut hőmpölygő sokaságában táguló orrezipákkal keresett valakit. Végre felszegte a fejét és nyugtalanul sietett előre. Egy magas, ragyogó katonafiszt állt előtte, összeütötte a sarkantyuját és köszöntötte.

— Bocsásson meg, Angéla, hogy kissé megvárattam. Azt hiszem, csak tíz perc az egész!

Kézét fogták, a főhadnagy melegen és hosszan tartotta az asszony finom metszésű ujjait.

— Meg van bocsájtva — mondta az asszony. — A fő, hogy eljött. Nyugtalan vagyok. Nem tudom, mit akar. A levele megijesztett. Mit akar tőlem?

Elhuzta a kezét és valami félénk, csendes riadással, kissé hajlottan ellépett a főhadnagy mellől. Az nyugodtan és látszólag indulat nélkül szólt hozzá:

— Látni akartam, Finny az egész.

— Az nem igaz, Ernő, ne mondja. A levele olyan furcsa volt, hogy megdöbbentem. Itt van különben, vegye vissza.

A főhadnagy mosolyogva vette át a gyűrött papírt és zsebre vágta.

— Komolyan mondom, Angéla, más okom nem volt.

— De hát ez lehetetlen. Ezt nem szabad.

Megígérte nekem. Nem akarok magával találkozni. Én éreztem, hogy valami veszély fenyeget.

— De Angelen, ne legyen gyerekes. — Ne mondja nekem. Maga nem jön Bécsből csak azért, hogy engem lásson!

— Ebben talán igaza van. Hivatalos ügyben küldtek ki az ezredemtől. De magával semmi más okom nem volt a találkozásra, mint hogy látni akartam.

Egy virágárusasszony elé értek. Gyönyörű sárga tulipánok voltak a kezében és köztük néhány székfü harsányan virult, mint holmi vézű szívek. A katona előkelő mozdulattal nyújtott át egy csokrot Angélának.

— De most már ne csináljon olyan ijedt képet, Angelen, nem áll jól. Mosolyogjon. — Nem tudok mosolyogni, Ernő, Ne kinozzon.

— Pas du tout! Mivel kinozom? — Ismerem magát. A két csillag csak az uniformisán változtat. Az arcát ismerem. Tulságosan ismerem. Az a vonás a szája körül beszél. Valami baja van?

— De nem, ha mondom. Látni akartam magát annyi idő után. Végtére egy kis közöm is van magához...

— Ne mondja, hallgasson!

— De mondom. Igaz!

— De megígérte, hogy vége. Én is elfeledtem. El akartam felejteni! Maga nem tudja, hogy mennyit szenvedtem. Hagyjon nyugodni.

— De miért? Lovagias voltam és szórtartó. Négy esztendeig nem adtam életjelt magamról.

— És a születésnapomon, a nevénapján a bokréta?

— Hát tudta, hogy én voltam? Valami fájó, bájos mosoly rezzent át az asszony arcán. Ránézett a gyönyörű fiúra, kissé könyvesen, valami nagy, szentséges ámulattal, ránézett és minden pillantással szinte ölelte magához a fiút.

— Hogy tudtam-e, Ernő? Micsoda gyerek maga!

Egy pillanatra ellágyult a főhadnagy is. A régi, mámoros hangon, halkán mondta:

— Angelen, mon ange!

— Ne mondja nekem ezt, — rezzent fel az asszony, — ne mondja! Hagyjon! Mít akar?

— Térjünk be ebbe a ezukrászdába, — mondta a katona, — szembe akarok nézni magával, — és udvariasan előre engedte az asszonyt.

— Ernő, maga nem tudja, hogy mit tesz velem. Én belehalok. Mindent, amit eltemetem, az egész fájdalomat maga feltépi újra.

— Nem, Angéla, nem igaz. Mikor elváltunk, megfogadtuk, hogy soha többé. Én nem bírtam tovább. De maga se. Maga várt rám.

— Nem, nem igaz!

— Ne mondjon ilyet! Mért jött el máma?

Az asszony elhallgatott. Zavartan és könyvesen nézett szét a csillogó termen, a ragyogó asszonyokon és a vidám férfiakon. Olyan volt ez a diszes kis hely, mint egy etui, melyben nevető ékszerek csillámlanak. És valami nagy elhagyatottságot érzett, megújuló fájdalommal és örömtelen, könyves négy esztendejének egész kálváriás keserősége zuhogott a szívében, mintha fojto-

reunió szégyenletes gyávasága, késedelmeskedő rőszakarata a monarchia ellen. Az osztrák-magyar monarchia nem tűr további halogatást és erre a londoni reunió már nem hozott semmiféle határozatot, hanem Oroszország iniciatívájára csüförtökre halasztotta tanácskozáását. Kinek a keze van mindebben, ha nem Oroszorszáé?

Hivatalos és félhivatalos kommunikék szárnyalnak világgá Pétervárról és ezek tele vannak békefrázisokkal, tele vannak mindazzal a ravaszsággal és kétszíniséggel, amely szükséges ahhoz, hogy Oroszország még egy ideig zavartalanul űzhesse játékaikat. A szlávok harczmodora ez. Most ismét a végsőkig feszült az európai helyzet, labdaként dobálják a monarchia tekintélyét. Oroszországnak sikerült továbbra is becsapnia az egész világot és a monarchia kezében a végső elkeseredés megcsörrentette a fegyvert. Vajjon ki fog egyszer lesujtani erre az alattomos orosz kézre, amely mint a pók, szövögeti már annyi ideje a nagy szláv hálót a monarchia körül?

Budapest, április 29.

Bartók államtitkár üdülése. Dr. Bartók József földmívelésügyi államtitkár holnap családjával együtt háromheti tartózkodásra Lovranába utazik.

Wickenburg Budapesten. Mint jelentik, gróf Wickenburg Márk külügyminiszteri osztályfőnök, aki tegnap Budapestre érkezett, ma este visszautazott Bécsbe. Utazása valószínűleg a bonyolult politikai helyzettel függ össze.

A törökbecei mandátum. Törökbeceiről jelentik: A Bogdan Zsivkó halálával megüresedett törökbecei választókerületben a nemzeti munkapárt Ivanovic Iyánt jelölte képviselőnek. Ellenjelöltje eddig nincs, de az ellenzék gondoskodni fog róla, nehogy a kormány kardesapás nélkül kapja meg a kerületet.

gatta volna. Felsőhajtott és esdekelve nézett a katonára.

— Hát mit akar? — A hangja kihívó és dacos lett. — Mit akar tőlem?

A főhadnagy mosolygott. Főlényesen rálegyintett Angéla kezére.

— Nicht doch so schroff! Miért haragszik? Szeretem magát.

Angéla ellenállhatatlanul felkaczagott.

— Ne nevéssen. Korai volna még most nevézni!

Valami vészes és komor fenyegetés volt a szavában, az arca elsötétült és gyűlölettel nézte abban a pillanatban az asszonyt.

— Ne nevéssen, ha azt mondom, hogy szeretem, tudom, hogy miért mondom!

— Az istenért!

— Hagyjon! Jegyezze meg magának, hogy olvasott ember vagyok!

— Ernő!

— Igen. De nem teljesen. Van erőm és szeretem az életet. Nem akarok meghalni...

— Ernő, az istenért!

— Hallgasson csak meg. Holnapután én megszököm. Ausztráliába megyek, ahol senki sem fog keresni.

— De Ernő, miért?

— Ezért kellett elmondanom, hogy szeretem magát! És ezért egy követelése van még, ezért akarok még magától valamit. Hallgasson ide. Én egy becsstelen fráter voltam és vagyok ma is. Meg voltam szorulva, volt egy szeretőm, aki megörjített. Kültekeztem. Elvertem minden pénzt, elvertem mások pénzét is. Nem volt más menekvésem már, pénz kellett...

— Nos?

— Volt egy, uzsorásom, az ismerte ma-

A legfrissebb lépvezző.

— Ismét csalogatják az ellenzékét. —

Külháboru — belső Treuja dei.

— Hírek a politika világából. —

Budapest, április 29.

Nem hiába gyanakodtunk, hamarosan ki-sült, hogy a veszendő kormány még a külháboru rettenetességét is a maga javára szeretné kamatoztatni. A legfrissebb lépvezző, amely-lyel meg akarja fogni a megszorult miniszter-elnök az öt kiközösítő ellenzékét, hogy egy balkáni konflagráció rémképét festi a falra: a közös veszedelemben értsük meg egymást, magyarok. Külháboru és belső Treuja dei, ez Lukácsék ideálja, ez a mentőhorgony, amibe kapaszkodnak. Félhivatalos nyelvezettel ez így hangzik:

„... az ellenzéknek abban az irányban is tennie kellene valamit, hogy az esetleges veszedelem pillanatában a magyarparlament félre-tegye a pártcsatározásokat s egyértelműen határo-zná el azokat az intézkedéseket, melyeket a hazai és dinasztia érdeke meghíván.”

Valóban megható ez a hazafias felbuzdulás, csak az a baj, hogy nagyon is kilátszik a lóláb. Szinte kiérzi az ember ebből a félhivatalos fohászokdásból, hogy a háborut csak azért kívánja, mert ettől reméli a kabinet életének meghosszabbítását. Az ország és a monarchia érdeke kétségtelenül nem hagyja hidegen az ellenzékét, de még albánia függetlenségénél is többre becsüli a magyar alkotmányosságot, amelynek lerombolói- val tehát össze nem békülhet, pláne azért, hogy velük együtt szavazhassa meg a derék magyar fiuk vágóhídra küldését. Igazán nem tudjuk, hogy miért lelkesedjünk belügyi szempontból a fölött, mert véreinknek immár szabad meghalniok Albániáért. Tudjuk, hogy a külpolitika, a hatalmi befolyás megtartása néha igen nagy és súlyos áldozatokkal jár s ha ezeket

gát, különösen pedig az ura nevét, Jó név, nagy név!

— Ernő, csak nem?

— De igen. Elzálogosítottam nála a leveleit.

— Az én leveleimet?

— Igen. Mind. Amit akkor írt, mikor még... Elég az hozzá... Azokat, Elzálogosítottam. Csak a bucsulevelét tartottam meg.

— Vigyázzon — sziszegte az asszony — itt rögtön átharapom a torkát.

— Ne még. Nem mondtam el mindent.

— Gazember.

— Hallgasson meg!

— Mondja meg, mit akar? Pénzt? Mennyibe kerülnek a levelek?

A főhadnagy önkéntelenül a kardjához kapott, de aztán hirtelen lehiggadt.

— Hagyjon engem beszélni. Ha csak ezt akartam volna elmondani, nem jöttem volna...

— Nem beszélek magával!

— Itt fog maradni!... A leveleit egy lezárt kazettában átadtam az uzsorásnak. Biztosítom, hogy nem olvasta őket. Elmondtam, hogy a maga levelei és diszkrét tartalmaik. Elhitte nekem. Tudta, hogy gentleman vagyok. Erre adott pénzt. Ezreket adott. A megállapodás az volt, hogy mult hét szombatjáig ha nem váltom ki őket, az ő tulajdonába mennek.

— Nos? És?

— A levelek már nálam vannak! Az egész lepecsételt kazetta. Kifizettem a zsidót. Angéla felsőhajtott.

— Hát mit akar akkor.

— Vissza akarom őket adni magának.

— Nekem?

presztizsünk megóvása vagy akaratunk érvényesítése okából meg is hozzuk, ez még nem motiválná, hogy megbocsássunk egyben a törvénytíróknak.

Mai híreink itt következnek:

A király Budapesten.

Teljesen megbízható forrásból jelentik, hogy a király május hó 10-ikén Budapestre érkezik. A királyi palotában már nagy a készülődés, hogy minden rendben várja az uralkodót. Május 17-ikén a vérmézön diszszemle lesz s erre vonatkozólag a Budapesten levő összes katonai parancsnokságok megkapták a hivatalos rendeletet. Ugyancsak megkapták az ezredparancsnokok a rendeletet arról, hogy az egyes napokon melyik ezred szolgálta a királyi palota udvarán a diszorséget.

A pártkörökből.

A Kossuth-pártnak számos tagja érkezett már a fővárosba, hogy a küszöbön álló képviselőházi ülés alkalmából megbeszélje a párt magatartását. A Budapesten időző képviselők ma este teljes számban ellátogattak a pártkörbe, ahol a bel- és külpolitikai kérdésekről folytattak hosszas eszmecsere-t. A párt vezetőségének tagjai közül jelen voltak gróf Apponyi Albert Szentiványi Árpád és Sághy Gyula.

A függetlenségi és 48-as Justh-párt tagjainak nagyrésze fentjárt az este a pártkörben, ahol a kültagok is nagy számmal fordultak meg. A belső helyzet és az aktuális kérdések megvitatása után a külügyi bonyodalmakat tárgyalták meg a képviselők. A pártban egyértelműleg élesen elítélték egyes agresszív körök azon oktalan törekvéseit, amelyekkel olyan helyzetbe akarják a kettős monarchiát sodorni, hogy csak fegyverrel lehessen a külpolitikai bonyodalmakat megoldani. Annál súlyosabb beszámítás alá esik ez a törekvés, mert a helyzetet nem látták olyannak, hogy érdemes volna Skutari, vagy más hasonló kérdések miatt bárkivel is háboruba keveredni, s esetleg európai konfliktusnak a monarchia népeit kitenni. Nagy felháborodással fogadták azon megbízható híreket, hogy a határszálen álló katonaságnak nyolcvan százaléka magyar. A hadvezetéség tehát

— Igen.

— És mért kell szőknie?

— Huszezer koronát kaptam értük. Mult pénteken kifizettem értük harmincezezet. De váltót hamisítottam!

Az asszony összetört. Mikor leültek itt egymással szemben, mikor szemben látta az egyetlen embert, aki minden volt az életben, akinek asszonyiságát köszönhetette, aki az imádat, az isten volt számára, az élet, minden öröm és egy rettenet, egy örökké rezgő fájdalom, úgy érezte, hogy oda kell borulni a karjaiba és átölelni gyönyörű fejét. Várta, hogy hívja majd, mert tudta, hogy elmegy hozzá. Mit hűség, tisztesség és mindez a hazugság, élni akart és követelte a jogot hozzá, érezte, hogy szabad, hogy kell!

Most itt ült vele szemben egy ragyogó hazugság, egy szőhámoc, most itt ült vele szemben az élet pörölye, itt ült, aki minden szépséget, minden gyönyörűséget lemágorolt.

— Mit akar? — kérdezte elfaló hangon.

— Vissza akarom adni a leveleit.

— Mikor?

— Holnap délután.

— Rendben van! Azt akarja hát, hogy eljöjjenek értük?

— Nem ezt akartam, de így is jó. Így lesz a legjobb.

— Ne hazudjon. Meg akart zsarolni! Feljövök magához. De figyelmeztetem: töltött revolverrel jövök.

Ernő lehajtotta a fejét. Némán, kétségbeesetten ült a helyén.

— Jól van, — mondta, — jöjjön töltött revolverrel. Én várni fogom.

a tűzvonalba jóformán szinmagyar hadsereget állított oly időben, amikor a magyar alkotmány garanciáit, az alkotmányos szabadságot letiporják, s a nemzetben méltó elkeseredést váltottak ki maguk ellen. Hangsúlyozták a képviselők, hogy nem Albánia függetlensége, — amely Albániának nem is kell a monarchia jóindulatu támogatása, — hanem elsősorban Magyarország alkotmánya az, amely helyreállítandó s amely éppen olyan létérdeke az egész monarchiának, mint a magyarságnak.

A munkapárt helyiségei még üresek, mert már elhatározott, hogy a párt tagjai május ötödikére teljes számban fölgülekeznek Budapestre. Lukács miniszterelnök tudvalevőleg hamar végzett szemmering üdülésével. Gróf Tisza István is visszajött már rövid külföldi utjáról. A pártelnök, gróf Khuen-Hédervány Károly szombaton érkezik Budapestre Szlavóniából, ahol fivérére látogatott meg. A munkapárti klub tehát szombaton és vasárnapon meg fog élénkülni. Már a hétfői Tisza-lakomára is erősen készülnek a párt tagjai. Nemcsak a képviselők fognak ezen a banketten teljes számban megjelenni, hanem ott lesznek az összes főispánok, a munkapárti főrendek, a nagyszámu kültagok és számos vidéki pártszervezet küldöttségei is. Ennek a berendelt társaságnak kell majd azután bizonyítani, hogy a nemzet — a munkapárttal van. Szó volt róla, hogy hétfőn a párt részéről a külügyi helyzetről interpelláció fog elhangzani. Az erre vonatkozó hírek azonban ma még tárgyaltalanok. A beavatott körök ugyanis tisztában vannak azzal, hogy a külpolitika most várható eseményei ezáltal olyan gyorsan fognak érni és fejlődni, hogy hétfőn valószínűleg már befejezett tények fogják a helyzetet ismertetni s nem a választ adó miniszterelnök.

Újabb katonai milliók.

A hadügyminisztérium most tette hivatalosan közzé azokat az újításokat, amelyek a lovassági gépfegyverosztályok új beosztására és szaporítására vonatkoznak. Eszerint a gépfegyverosztályhoz béke idején hatvan, háboru estén pedig száz ló tartozik. Minden lóra hozzávetőlegesen száz kilogramm súlyt számítanak. Egy lovassági gépfegyverosztály a hadvezetőségnek 75.000 koronájába kerül. A lovasságnál a gépfegyverosztályokat most már minden lovasezrednél rendszeresítették és így ezek a modern

— Hol lakik? — kérdezte még az asszony.

— A Royalban. Felsurranhat a kávéházban át.

— Felesleges. A főkapun fogok bemenni. Ez már az én dolgom.

— Első emelet, harminczhárom.

— Rendben van, — mondta és kegyetlenül rája nézett, — szerzek majd egy kedves meglepetést is. Örüljön neki előre.

— Mire gondol, Angéla?

— Ne legyen gondja rá. Semmi veszedelem. Nyugodt lehet. Most pedig fizessen. Együtt fogunk elmenni innen, feltűnés nélkül.

Az utcára értek. A tavasz áradó, nehéz illata belesapott az arcukba. Angéla kissé megszégyellődött. A szeme könnyes lett, nem tudta tartani magát. A harag és gyűlölet elröpített a szívéből, ránézett az emberre és felkogott. De hideg tudott maradni. A főhadnagy tehetetlenül állt mellette és várt. Aztán mint egy vezényszó hangzott fel:

— Most mehet, holnap ott leszek, — és a főhadnagy katonás merevséggel tisztelgett, sarkon fordult és elment. Angéla asszony állt még a helyén, körülötte zajlott a pompás város, kacagtak az emberek és zengett a tavasz és Angéla asszony bámult a katoná után. Állt a könyei peregték, míg az uniformis elveszett a színek között. Állt, a könyei peregték a szívében, mint egy komor gyászdal. felbugott a fájdalmas, megcsalatott multja. Arván, kifosztottan és megraboltnak, összetörtén indult el ő is; egy élet emléke és minden szépség halotti dala sikoltott fel egyetlen sóhajában.

lovasság lényeges részét alkotják. A hadvezetőség ez év folyamán a lovasság szaporításával karöltve több új gépfegyverosztályt szándékozik felállítani. Még harmincz új osztályt tart szükségesnek, ami 2.250.000 korona külön hadügyi többletet tesz ki.

A Désy—Lukács-pör.

Dr. Vázsonyi Vilmos, Désy Zoltán védője — mint megirtuk — már benyújtotta bizonyítási indítványát a Désy—Lukács-pörben a büntető törvényszék elnökéhez. Most a közzéadás, a budapesti királyi ügyészségen van a sor, hogy reflektáljon a védelem indítványára. Ma kérdést intéztek Sélley Barnabás főügyész helyetteshez, a budapesti királyi ügyészség vezetőjéhez, aki a következő kijelentést tette:

— Hivatalosan még nem jutott el hozzám a védelem indítvány és így természetesen, hogy azt nekem be kell várnom. Ámbár nekünk nem czélunk az, hogy a magunk becsületességét bizonyítsuk, a védelem indítványának közlése után döntök csak a felett, hogy hasonló indítványt terjeszt-e be a törvényszékhez. Ez mindenesetre még néhány napot vesz igénybe.

Fejérmegye tiltakozása.

A fejérmegyei szövetség ellenzéki pártok vezető emberei, köztük gróf Batthyány Lajos, gróf Zichy Aladár, gróf Károlyi József, gróf Zichy Rafael értekezletre gyűltek össze, amelyen megállapították a kormány elleni bizalmatlansági indítvány szövegét, amelyet a május 5-én tartandó vármegyei közgyűlésen fognak előterjeszteni. Az indítványt dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök is aláírta.

Nem kell az államosítás.

A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete ma délelőtt emlékiratot terjesztett fel a belügyminisztériumhoz a községi és körjegyzői kar tervbe vett államosítása ellen. A feliratot, mely nem kevesebb, mint negyven nyomtatott oldalra terjed, az igazgató-tanácsnak megbízásából az egyesület igazgatója, dr. Horváth József szerkesztette. A felirat három fejezetből áll. Az első fejezet a tudományos és a történelmi igazság általános tételeivel igazolja az egyesület igazgató-tanácsának a jegyzői kar államosításával szemben támasztott aggodalmainak alaposágát. A második fejezet kivétel nélkül sorra ismerteti a nyugat- és közép-európai államok mindegyikének jelenlegi közigazgatási rendszerét és szervezését. És végül a harmadik rész a felhozott bizonyítékok alapján kétségbevonhatatlanul megállapítja, hogy Magyarország, ha a jelenlegi kormány által tervbe vett reform tényleg megvalósulna, szembehelyezkedik a ma már csaknem az egész világon elfogadott modern közigazgatási irányzattal és Európának, még a balkáni félszigetet is beleértve, ugyszólván egyedüli állama lesz, amely fokozatosan kiszorítja az állam polgárait a végrehajtó hatalomban való részesedéséből.

Ügyvédek a parlament ellen.

Székesfehérvárról jelentik: A székesfehérvári ügyvédi kamarához husz ügyvéd rendkívüli közgyűlés összehívását kérte, amelyben tiltakozni akartak a legutóbbi képviselőházi események ellen. Az ügyvédi kamara elnöke, dr. Dietrich, a kérést megtagadta azzal, hogy a kamara politikai kérdésekkel nem foglalkozhatik. Együttal bejelentette lemondását is a kamarai elnöki tisztségről.

Budapest, április 29.

Ügyvédek a diplomáciai karban. A külügyi bonyodalmakkal kapcsolatban dr. Szegheő Gábor budapesti ügyvéd javaslatot nyújtott be ma a budapesti ügyvédi kamara választmányának, amelyben azt az eszmét veti fel, hogy a diplomáciai és külkereskedelmi képviseletbe az ügyvédek bevonassanak. E czélból javasolja, hogy mondja ki a választmány, hogy: 1. Sem a jogegyenlőség, sem a demokrácia követelményeivel nem egyeztethető össze, hogy a külügyi szolgálat egyetlen társadalmi osztály kiváltságaként kezeltesék. 2. Ugy a külügyi szolgálat, mint az ügyvédség társadalmi és állami érvényesülése érdekében kívánatos, hogy a diplomáciai és külkereskedelmi képviseletbe az ügyvédek bevonassanak. 3. A kamara felterjesztést

intéz az igazságügyminiszterhez, melyben arra kéri, hasson oda, hogy a külügyi szolgálatot érintő kinevezésekkel és megbízásoknál az ügyvédség jogos kívánalmait figyelembe vételessen. Az indokolásában kifejti Szegheő, hogy diplomáciánk nem állott a legutóbbi válságos időben sem a helyzet magaslatán. Ennek főokát abban látja, hogy a hivatott elemek a külügyi szolgálatból teljesen kizáratnak. Az orvoslás szerinte abban rejlik, hogy a diplomáciai pályát megnyitják a hivatott elemek számára.

Készül a választójogi blokk.

— Gróf Károlyi Mihály akciójának sikere. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 29.

Az az alakulás, melynek élén gróf Károlyi Mihály egy pártba, vagy egy „blokk”ba akarja tömöríteni az ellenzéket a választójogi alapján, hovatovább a megvalósulás stádiumába jutott és csak napok kérdése, hogy hivatalosan is publikáltassék.

Az egész politikai világot örömmel tölti el ez a fordulat és nekünk annál szimpatikusabb, mert tudvalevőleg az „Egyetértés” volt a legelső, mely épp *gubernementális szempontból* hangsúlyozta ennek az alakulásnak a szükségességét és adott lendületet a mozgalomnak.

Am annál nagyobb a megrökönyödés a munkapártban, azaz jobban mondván a kormány köreiben. A felhivatalos kormánylapok nyilván „illetékes helyről” kapott információk alapján egyre arról beszélnek, hogy a választójogi egyesülés nem sikerült. Különösen a 67-esek és a 48-asok programjában rejlő ellentéteket feszítették, regélnék arról, hogy gróf Andrássy Gyulával nem sikerült a megegyezés és maguk a függetlenségi körök is surlódások vannak.

Ezzel szemben bizonyos az, hogy gróf Andrássy ugyan még nem felelt határozottan gróf Károlyinak az egyesülés tervére nézve, de valószínű, hogy sikerül vele is és a disszidensekkel is megtalálni az egyesülés alapját.

Arra azonban nem hivatkoznak a felhivatalosak, hogy a munkapárt maga bomlik. Megirtuk már, hogy egy volt miniszter szervezi az elégedetleneket, egy volt miniszter, aki tagja a munkapártnak és jellemző a párt hangulatára, hogy míg Lukács erről mit sem tud, magánlakásokon folytatott tanácskozásokon már azt is tudják, hogy — ha nem is az ellenzékkel, — de hozzájuk közelálló politikussal ki fogja a közeledést közvetíteni.

Különösen fáj a munkapártnak, illetőleg azoknak, akik még remélik, hogy kimenekülnek a válságból élükön Tiszával, hogy a választójogi javaslat nincs szentesítve.

Ebben a kérdésben ma egy újságíró előtt érdekes nyilatkozatot tett Kossuth Ferencz. Ebben elmondta, hogy az ellenzék választójogi programjával már elkészült. Feltűnőnek tartja Kossuth Ferencz is, a választójogi törvények szentesítésének a késedelmét és az „Egyetértés” minapi híradása nyomán kifejezte abbéli véleményét, hogy a király és Lukács László ebben a kérdésben nem értenek egyet.

Ez az értesülésünk egyébiránt nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert ő feltségének egy novozetes kijelentését regisztráltuk, de még sokkal feltűnőbb volt, hogy a kormány, dacára, hogy más lapok is átvették közleményünket, még csak meg se merte kísérelni a czáfolatot.

Kossuth Ferencz nyilatkozata a következő:

— A választójogi szövetség kérdésével, ami most napirenden van, állandóan foglalkozunk. A közös választójogi programra vonatkozó dolgozatok már régen elkészültek, de ezek csak a további agitáció czéljaira szolgálnak. Alkalmas pillanatban ki fog velük lépni az ellenzék. A kormány hihetetlen gyorsasággal tárgyalta le ezt az óriási fontosságú reformot, de a látszat szerint az *uralkodó nem osztozik a kormányának a sietségről való felfogásában*. Ez min-

denesetre érdekes látvány. Mig a kormány valóságosan keresztülgurutotta a választójogi javaslatát a parlamenten, a király mindedig nem szentesítette a törvényt és ezt valóban nagyon jól tette. Ami az ellenzék május ötödiki taktikáját illeti, ezt még magam sem tudom, de ha tudnám, sem nyilatkoznék róla. Az ellenzék intőző-bizottsága május harmadikán délelőtt ülést tart, amelyen megállapodások jönnek létre.

Május 3-ikán hivatalosan is tisztázódnia fog a helyzet. Gróf Károlyi Mihály nemcsak *Andrássyval*, hanem *Vázsonyi Vilmos*sal és *Náray Lajossal* is érintkezésbe lépett, nemkülönben az egyesült ellenzék extraparlamentáris csoportjával is tárgyalt, sőt tegnap fellátogatót az *Országos Reform-Klubba* is.

A helyzet kedvező alakulására igen jellemző az a nyilatkozat, melyet *Földes Béla*, a Jusli-párt tudós elnöke tett. Tudvalevőleg két nappal ezelőtt még meglehetősen tartózkodó álláspontot foglalt el *Földes* épp az „Egyetértés”-nek adott nyilatkozatában, ma azonban már határozottabb a véleménye:

— „A tervezett választójogi blokk — ugymond — oly kis mértékben változtatja meg az ellenzéki pártok jelenlegi szervezetét, hogy megvalósulását abban a reményben tartom lehetőnek, hogy az összes kormányellenes pártok egy kormányképes ellenzékké fognak alakulni!”

Annál meglepőbb az a támadás, melyet *Polónyi Géza* intézett a dr. *Halmai Elemér* szerkesztésében megjelenő „Kelet Népe” című folyóiratban közzétett cikkében az egyesüléssel ellen.

Polónyi tudvalevőleg még gróf *Zichy János* lemondása idején báró *Barkóczy Sándor*l egy konzervatív blokk szervezését vette tervbe, mely titkon klerikális ambíciókat táplált volna, de amelyhez ennek ellenére gróf *Andrássy Gyula* támogatását is szeretne volna megnyerni. A terv azonban nem sikerült és *Polónyi* nem tudott maga számára pártot szervezni. *Andrássy* minden közeledést mereven visszautasított és még *Csernoch János* herceg-prímás támogatása sem volt eredményes. Meg kellett győződnünk arról, hogy itt lennincsen talajuk, elülről pedig, erről *Csernoch* és *Zichy* sokat mondhatnának, — szintén nincs mit remélni. *Polónyi* továbbra is „pártonkivül” maradt.

Ezek előrebocsátásával kellő értékeléssel fogadhatjuk *Polónyi* támadását, mely nem egy kérdésben a *filius ante patrem* elve szerint a készült.

„A nemzetet és királyát fenyegető egész bonyodalomnak gyökérszálat — írja — kizárólag a koalíció kormányának az a hibája szülte, hogy a királylyal megkötött megállapodástól eltért. Már a koalíció kormányzatának első évében meg volt a politikai helyzetnek természetéből fakadt az a törekvés, hogy a koalíció helyett egy új kormánytársulást kell alakítani. Megvolt a programja is. Most ismét szinte kivétel nélkül elevenné válik az egyesülésnek követelése, mindeki helyesnek tartja, mindenki akarja, még se, vagy talán éppen azért nem sikerül. Ma már azonban nem is arról, hanem ennek kereteit meghaladó új pártok alakításáról van szó. Az egyik irányzat bécsi bélyegzővel a *neojozefinismusnak*, a *felvilágosodott jozefinismusnak zászlaját* bontogatja. A feltétlenül hiteles bécsi gyártmány azonban közömbös, hogy a jozefinismus „felvilágosodottnak” akarja keresztelni, észre nem veszi, hogy ha a jozefinismus még felvilágosodott sem volt, hát akkor mi marad, amit belőle értékesíteni vagy újra élesíteni érdemes lenne. — Gróf *Andrássy Gyula*nak a perszonál-unióról való lemondás feltételével nem szerencsésen kezdeményezett, de ennek a feltételnek elejtésével nyomatékos érvekkel szerencsésen folytatott akciója immár kötelezőszerűvé tette a vele való foglalkozást. *Andrássy* formulája az, hogy az ellenzék zöme egy párttal alakuljon és az elvek megtagadása nélkül, csak a közeljövőben megoldandó kérdésekre adjon programot. *Apponyi*, *Désy* és *Lovász* *Marosvásárhelyen* hozzájárultak ehhez a formulához. Kizártnak tartom ezt a gondolatot, hogy elveink föllázadásával hajlandók lennénk alkuba bocsátkozni. A 67-es táborból sokan, ezek között a most már jobb belátásra jutott *Andrássy* is azon felte-

vésből indultak ki, mintha az ugynevezett „kormányképeségnek”, vagy amint azt az új formulában olvashatjuk, a konfliktusok nélkül megvalósítható programnak az lenne az arkánuma, hogy a függetlenségi párt mondjon le a perszonál-unióról. A kormányképeséget azonban nem szabad csak egy tényezőre, a királyra való tekintettel mérlegelni. Ahhoz a nemzet az általa adandó többségben nemcsak egyenrangú tényező, hanem egyenes a prius. Pedig ez a lemondás se jelentené a király szempontjából való kormányképeséget. Ami gróf *Károlyi Mihály* tervét illeti, a kibontakozásnak az az alapja, hogy létesítsék egy párt, amely kizárólag a választójogi demokratikus megalkotásának programjával követelje az országgyűlésnek feloszlását és az új választásoknak foganatosítása után, ha többséget nyert, alkossa meg a reformot, azután pedig bomoljon elemeire, gyakorlatilag ilyen nyers alakjában merőben kivihetetlen. Azt hiszem, *Károlyi* egy ujonnan kinevezendő és tisztán a választási reformmal megbízott átmeneti kormányra gondol, amely az 1874-iki régi törvény alapján foganatosítaná a választásokat. A mostani nemzetközi és belügyi helyzetben merőben lehetetlen egy olyan kormány és törvényhozás, amely kizárólag egyetlen egy kérdésnek, a választójogok átmeneti megoldásával foglalkozzék. Ehhez legalább másfél évre lenne szükség. Ez idő alatt két költségvetést és két újonczjavaslatot kellene elintézni, amihez már sok elvi kérdés is fűződik. Ott van például az 1915-ik évi aktuális vámszerződés. Mi lenne ebben az új kormány álláspontja? Még inkább lehetetlen nyílt kérdésnek hagyni, mi történjék a június 4-ike óta megalkotott törvényekkel és a hárszabályrevízióval és milyen legyen az új pártok külügyi politikája? Az új pártok tehát legalább a másfél évre terjedő időszakra és világos kormányzati programmal kellene bírnia. A kibontakozásnak alapjául szerintem is helyesen van megjelölve az általános, egyenlő és titkos választójogi elveim felépült reform és a választások tisztaságának telhető biztosítása. En azonban eddig is követeltem, ezentúl is követelem annak a kiemelését, hogy a reform a nemzeti állameszmének és a magyar faj történelmileg igazolt uralmának szolgálatában alkotható meg és azt nem veszélyeztetheti.”

Polónyi támadása különben egészen jelentéktelen volna, — és így sem súlyos, a helyzetre így is befolyás nélkül való — de segíteti, hogy a háttérben működő erők működnek, hogy a demokratikus irányzat diadalát megakadályozzák.

Am minden igyekezet itt hiábavaló. A kibontakozásnak ezen az alapon sikerülni kell és erre az eshetőségre számítva gróf *Károlyi Mihály* már azt a tervet is felvetette, hogy szüntessék meg a pártok külön klubjait és teremtsenek egy nagy közös otthont minden ellenzéki politikus, a választójogi szövetség minden tagja részére.

Ez ma az ellenzék helyzete, a jobb belátás és a helyes politikai érzék feltétlenül diadalmaskodni fog.

EGYHÁZAK

— (Jubiláló főesperes.) Nagyecsed szatmár-megyei község evang. református hívei lélekemelő ünnepség keretében jubilálták meg *Bereg János* főesperesüknek huszonöt éves működését. E hó 24-én volt huszonöt éve, hogy az általános tiszteletnek és szeretetnek örvendő főesperes elfoglalta Nagyecsed községében a lelkészi hivatalát. Földhöz ragadt szegény földművesnép között áldásdus működése egyetértést, szeretetet teremtett a hívek között, ahova csakhamar a megelégedés és jólét költözött. Amikor *Bereg* elfoglalta hivatalát, az istentiszteleteket egy kunyhóban tartották, maga a pap csak odunak nevezhető viskóban lakott, — ma már nagy, díszes templom és paplak hirdeti a jubiláló főesperes népszerűségét. Az állami iskola tantestülete gyűjtést rendezett, a gyűjtött pénzen szép emléktárgyat vettek, amelyet e hó 27-én szép ünnepség keretében nyújtottak át az ünnepeltnek. *Téglás Lajos* állami iskolai igazgató intézett a jublánsához üdvözlő beszédet, majd a presbiterek nevében *Fehér István* köszöntötte fel, végül *Szondy Lajos* szamoskéri ev. ref. lelkész énekelte el egy egyházi éneket, amelylyel az ünnepély véget ért.

A tartalékosok ügye.

— Karácsony válaszol Mezőssynek. —

„A pénzükiutalás csak órák kérdése.”

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 29.

Mezőssy Béla, a Kossuth-párt alelnöke, az „Egyetértés” vezető helyén ismételt szavát tette a hónapok óta fegyverben álló tartalékosok dolgát, illetve azt a hihetetlen anomáliát, hogy a visszamaradt kenyértelen családok segítsége még mindig késik, mert ime, hét hónapi piszmogás után is pénz helyett köriratot küld szét a kormány. Erre a jogos szemrehívásra ma *Karácsony Lajos* honvédelemügyi államtitkár válaszol s hosszabb kertelés után végre odajut, hogy a tényleges kiutalás legfőbb már csak órák kérdése. Szeretnők hinni, hogy ezuttal a tények is fedjék az államtitkár jóakaratu nyilatkozatát, nem úgy, mint hónapokkal ezelőtt, mikor szinte kuszabőn állomak jelezte már a segítség kiosztását. *Karácsony* mai válasza különben így hangzik:

— Ausztriában a tartalékosok családtagjainak a segélyezése törvényileg van szabályozva, s így ott a törvény végrehajtása természetesen legkevesebb időt vesz igénybe, mint nálunk, ahol ezt a segítő okéziót sokkal körülményesebb intézkedések előzik meg. Nálunk elsősorban minisztertanácsi határozatra volt szükség, hogy a pénzügyminisztériummal az előkészítő tárgyalásokat megkezdhessek. Azután foghatunk csak hozzá az adatok beszerzéséhez és a szükséges segélyösszeg pontos megállapításához. Elismerem, hogy ezzel elhúzódott egy kicsit az idő, de a tartalékosok családtagjai most, a nehezebb körülmények dacára is gyorsabban, vagy legalább is ugyanolyan gyorsan jutnak a pénzükhöz, mint jutottak 1909-ben, a koalíciós kormány idejében. Először is a honvédelmi minisztérium kebelében ugyanarra a tisztviselő, illetve osztályvezetőre bíztuk mos is ezeket az ügyeket, aki négy évvel ezelőtt intézte, aki tehát már teljesen járatos ezekben az ügyekben. Másodszor a koalíció idejében mindenkinek egyenkint, külön kérvényt kellett beadnia, míg mi rovatos kimutatást kértünk be az igényjogosultokról. Azt hiszem, nem kell bővebben fejtegetnem, hogy a sok ezer kérvénynek a feldolgozása és elintézése sokkal több időbe kerül, mint az egyes járásokat összefoglaló sorozatok elintézése. Harmadszor, — s ez a legfontosabb, — a feldolgozott anyagot négy évvel ezelőtt újabb tárgyalás céljából átküldték a pénzügyminisztériumhoz s onnét ismét visszautalták a honvédelmi minisztériumba, amely akkoriban a saját hatáskörében intézte el a pénz kiutalását. Ezzel szemben ma a feldolgozott rovatos kimutatások alapján a kiutalást mindjárt maga a pénzügyminisztérium végzi, ami tehát ismét egy pár hét időmegtakarítást jelent. Mindehhez még csak azt akarom hozzátenni, hogy a honvédelmi minisztériumban husz hivatalnok reggeltől késő estig dolgozik lakadatlan szorgalommal az igényjogosultak csoportos kérelmének a feldolgozásán, — s ennek köszönhető, hogy egyes ilyen csoportok már átküldték a pénzügyminisztériumba, ahol a pénz tényleges kiutalásának a megkezdése már csak órák kérdése . . .

Mint jelentik gróf *Serényi Béla* földművelésügyi miniszter ma körendelet bocsátott ki alárendelt hivatalaihoz, amelyben értesíti őket, hogy azok a tisztviselők, altisztek és szolgák, akik rendes hadkötelezettségüknek teljes lerovása után hivattak be a létszámkiegészítés céljából tényleges katonai szolgálatra, illetményeik szempontjából a tényleges katonai szolgálatnak még egy további, azaz ötödik hónapján át is időszakos fegyvergyakorlatra behívottaknak tekintendők. Így tehát a már öt hónap óta szolgáló tartalékosok május hóra is megkapják teljes fizetésüket és lakbérüket.

elégre hangsúlyozni, teljesen téves. Nem blüffről, hanem a leghatározottabb komolyságról van szó, amiről nemsokára mindenki meg fog győződhetni.

Róma, április 29. Itteni diplomáciai körökben igen komolynak tartják a helyzetet. Azt hiszik itt, hogy a londoni reünio végül mégis megbízatást fog adni Ausztria-Magyarországnak, Olaszországnak és Angliának, hogy együttesen megindítandó katonai operációval szerezzenek érvényt a hatalmak akaratainak. Katonai körök véleménye szerint legalább 60.000 emberre van szükség gyors siker elérésére. Minthogy ilyen nagyszámu csapatot Anglia hamarosan nem tud partra szállítani, Anglia egyelőre csak tengerészeti különítménnyel venne részt az akcióban, míg a szárazföldi csapatok legnagyobb részét a monarchia és Olaszország szolgáltatná. Angliának részvétele csupán jelképezné, hogy a hármast entente hozzájárul Montenegró megfenyítéséhez.

Bécs, április 29. A csütörtöki nagykövetségi konferencián fog elválni, vajjon Ausztria-Magyarország egyedül viszi-e keresztül a katonai akciókat Montenegró ellen, vagy akad-e nagyhatalom, amely részt vesz a fegyveres eljárásban. Itteni diplomáciai körökben Olaszország támogatására számítanak. Erre vall az a körülmény, hogy ma egész délután sűrű táviratváltás volt Bécs és Róma között. A külügyminisztériumban nem titkolják, hogy a helyzet kritikus és elérkezettnek látják azt a pillanatot, amikor az osztrák-magyar monarchia tovább nem halogathatja a katonai intézkedéseket.

Nagykövetségi reünio.

A reünio tegnapi ülése.

London, április 29. A Reuter-ügynökség értesülése szerint a londoni nagykövetségi reünio tegnapi tanácskozása a leghosszabb volt valamennyi között. A tanácskozás tegnap délután fél 4 órától este háromnegyed 7 óráig tartott. Az ülés előtt, melyen Grey külügyi államtitkár elnökölt, az osztrák-magyar nagykövet és az orosz nagykövet tanácskoztak Grey külügyminiszterrel. Megnyugtató momentum a mostani helyzetben, hogy csütörtök délutánra a reünio újabb tanácskozásra hívják egybe és hogy — hivatalos helyen történt kijelentést idézve — „még most sincs ok pesszimizmusra”. Határozott információk a konferencia határozatairól — ha döntő határozatok egyáltalán hoztak — hiányzanak, de jól informált körök óvatos ujjmutatásai alapján is az a jogos föltevés konstruálható meg, hogy, miután a nagykövek kormányaikkal érintkezésbe léptek, a legközelebbi ülésig lehetséges lesz Ausztria-Magyarország kívánságának megfelelően közölni vele azt, mit hajlandók a nagyhatalmak tenni. Azt az impressziót lehet nyerni, hogy Esszad basa legutóbbi ténye a helyzetet komolyan komplikálta. Mindazonáltal e lépésnek lehető következményeiről a nézetek annyira szétágaznak, hogy lehetetlen általánosságban megmondani, hogyan ítélik azt meg.

Egy pontra vonatkozólag persze teljes összhang uralkodik, hogy t. i. Esszad basa lépése Montenegróval egyetértésben történt. Ez a fordulat diplomáciai körökben nem keltett valami nagy csodálkozást. E körökben elejétől fogva sejtették, hogy Montenegrónak Skutariiban történt bevonulása mögött több rejlik, mint amennyit bevallottak.

Diplomáciaiánk kudarcza.

London, április 29. A tegnap délutáni nagykövetségi reünion két álláspont került szembe egymással, az egyiket Mensdorff-Pouilly gróf osztrák-magyar nagykövet, a másikat Benckendorf orosz nagykövet képviselte. Ausztria-Magyarország nagykövete azt kívánta, hogy a nagykövetségi konferencia döntson azonnal és határozza el, hogy közös katonai akciókat indít Montenegró ellen Skutari kiüri-

tése véget, miután sem a blokád, sem a diplomáciai lépések nem vezettek célra. Ezzel szemben az orosz nagykövet azt vitatta, hogy a diplomáciai eszközök még nincsenek kimerülve és noha Oroszország lojálisan megtartja a londoni reünionnak azt a határozatát, hogy Skutari Albániához csatolandó, nem engedheti meg, hogy addig katonai intézkedések történjenek Montenegró ellen, míg remény van arra, hogy Nikita békésen fogja teljesíteni a nagyhatalmak követelését. Az osztrák-magyar álláspont meghiúsult az entente-hatalmak ellenzésén, de a nagykövek a legbarátságosabban váltak el. Egy más verzió szerint gróf Mensdorff-Pouilly és Benckendorf orosz nagykövet között nemcsak diplomáciai eltérések merültek föl, hanem személyes összeütközés is volt. A konfliktusnak azonban további következményei nem lesznek, mert a konferencia után a két nagykövet barátságos eszmecsere útján elsimította az eltéréseket.

Éles ellentétek.

Bécs, április 29. A tegnapi reünion Londonban olyan nagy véleményeltérések voltak, hogy megegyezésről szó sem lehetett. Oroszország és Franciaország még a legvégső esetben sem volt hajlandó tovább menni, minthogy a nemzetközi tengerészkülönítmények Antivarit és Duleignot megszállják, viszont a többi nagyhatalom képviselői nyíltan kijelentették, hogy ettől semmi eredményt nem várnak. Gróf Mensdorff-Pouilly osztrák-magyar nagykövet előterjesztette a bécsi külügyminisztériumnak ennél sokkal továbbmenő javaslatait, azonban a konferencia ezek fölött nem határozott, mert elejétől fogva lehetetlenségnek látszott, hogy a reünio egyöntetű állást foglaljon. Így tehát a nagykövetségi konferencia tegnap eredmény nélkül oszlott fel.

A nagyhatalmak.

Oroszország szerepe.

Páris, április 29. A „Temps”-nak jelentik Bécsből, hogy Giers bécsi orosz nagykövet tegnap azért látogatta meg gróf Berchtold külügyminisztert, hogy kormányt megbízásából szóbelileg kijelentse az osztrák és magyar külügyminisztereknek, hogy Oroszország hajlandó a hatalmakhoz csatlakozni, hogy Montenegrót Skutari földadására kényszerítsék, de csak azzal a föltétellel, ha Ausztria-Magyarország előre beleegyezik abba, hogy ha Miklós király enged, akkor Montenegró megfelelő kárpótlást kapjon.

Páris, április 29. Pichon külügyminiszter tegnap tanácskozott gróf Széchenyi osztrák-magyar és báró Schön német nagyköveteikkel. A Le Journal egy mai figyelemre méltó cikkében így ír:

„A hármastövetség azt a témát variálja, hogyha Európa nem jön velünk, masirozunk egyedül!”

Izvoleszky orosz nagykövet is fölkereste Pichon külügyminisztert, hogy megnyerje őt az orosz álláspont támogatására. A pétervári kormány azt a nézetet vallja, hogy be kell várni Montenegró választát, mielőtt a hatalmak kényszerítő eszközökhöz nyulnának.

Juskovics montenegrói delegátus, aki a párisi pénzügyi konferenciára jött, így nyilatkozott a „Matin” tudósítója előtt:

— Hogy lehet azt kívánni Montenegrótól és Nikita királytól, hogy lemondjon Skutari-ról, más területi kárpótlás nélkül. Ha a hatalmak olyan területi kompenzációkat kérnének királyunktól, amelyeket Ausztria-Magyarország ellenez, akkor Nikita király helyzete még tűrhető volna népével szemben, de ha Európa kényszerítene Nikita királyt, hogy feladja Skutari minden területét kárpótlás nélkül, akkor maga Európa szorítaná Nikita királyt a lemondásra.

Bécs, április 29. A „Reichspost”-nak jelentik Triesztből: Albániából jövő megbízható hírek szerint Oroszország védőségével már hetek óta tárgyaltak Albánia sorsáról egyrészt a montenegróiak és a szerbek; másrészt az ifju-törökök és Dsavid basa. E hírek szerint a tárgyalás során a következő alapon jött létre a megegyezés:

1. Az új Albánia, melynek királya Esszad basa, a török szultán szuverenitása alatt marad, de független lesz a hatalmaktól.

2. Albánia belép a balkáni szövetségbe.

3. Albánia északi határa a Drin alsó folyása mellett halad el, úgy, hogy Skutari és San Giovanni di Medua Montenegróé lesz.

4. Szerbia megkapja Durazzót.

Ezt a szerződést azzal a céllal kötötték, hogy az egész Balkánt egyesítsék a hármastövetség mellett, a hármastövetség ellenében és hogy ezzel a megoldással egy csapásra lehetetlenné tegyék a hármastövetség hatalmainak Albániára vonatkozó követeléseit.

A hármastövetség ellenünk.

Páris, április 29. A Matin mai száma közli: A hármastövetség államai, Franciaország, Anglia és Oroszország egyelőre nem hajlandók beleegyezni a közös katonai akcióba, bár nem ejtik el azt a határozatot, hogy Skutari Albániáé. Azt a véleményt képviselik az entente nagykövei, hogy elhamarkodott dolog volna fegyveres rendszabályokhoz nyulni, míg diplomáciai eszközök is kínálkoznak a reünio határozatának érvényesítésére. Olaszország híven kitart a hármastövetség mellett, azonban higgadt mérsékletet tanusít. Egyedül Németország helyesli az osztrák-magyar monarchia tervét. Abban azonban megegyeznek a vélemények, hogy elhibázott dolog volna Ausztria-Magyarországnak európai mandátumot adni a fegyveres eljárásra.

Konstantinápoly, április 29. Ellenőrizhetetlen hír szerint az entente-hatalmak azt a tervet vetették föl, hogy egyelőre hagyják a montenegróiakat Skutariiban, míg a nagyhatalmak megoldást találnak. Fölmerült az az eszme, hogy Skutari városát a Skutari-tóval és a Bojana vidékével együtt semleges területnek nyilvánítsák nemzetközi ellenőrzés alatt, mint történt annak idején Romániában a Duna-bizottság kinevezésekor.

Erélyes hang Berlinből.

Berlin, április 29. A birodalmi gyűlésen az a hír, hogy Ausztria-Magyarország erélyes eljárásra van elhatározva, kitűnő hatást tett. Egy parlamenti vezérember azt a kijelentést használta, hogy e hír valóságos megváltásképp hat. A szocziáldemokraták, akik a kormányhoz a Skutari-kérdésben interpellációt akartak intézni, ezt az interpellációt nem nyújtották be.

A Neue Frei Presse berlini levelezője berlini mértékadó helyről úgy értesül, hogy vezető német körökben uralkodó fölfogás szerint immár gyors és erélyes intézkedéseket kell tenni, melyek Montenegrót kényszerítik Skutari kiürítésére. Ezek a gyors és erélyes intézkedések szükségesek, mert a hatalmaknak meg kell őrizni tekintélyüket, különösen, mert Ausztria-Magyarországnak oly vitális érdekei forognak koczán, hogy hosszabb halasztásba egyáltalában nem mehet többé bele.

Montenegró.

A hatalmak Montenegróhoz.

Cattaro, április 29. A nemzetközi flotta parancsnoka, Burney angol admirális, táviratot intézett a cetinjei kormányhoz azzal a felszólítással, hogy *záros határidő alatt írta ki Skutarit*, mert az európai hatalmaknak az a határozata, hogy Skutari Albániához tartozik megmáshatatlannal. Fenyegetést nem tartalmaz Burney admirális távirati jegyzéke, valamint hogy arról sem szól, mit fognak cselekedni a nagyhatalmak, ha Montenegró a felszólításnak nem engedelmessékedik.

Konstantinápoly, április 29. Az osztrák-magyar nagykövetségről kiszivárgott az a hír, hogy a londoni nagykövetségi reünio inspirálta a cetinjei kormányhoz intézett *ullimátumszerű felszólítást* és ha Montenegró vonakodik engedelmessékedni, akkor az osztrák-magyar monarchia a nagyhatalmak beleegyezésével vagy egyedül, vagy Olaszországgal és esetleg Angliával együttesen kezdi meg a fegyveres akciókat Montenegró ellen.

Nikita nem enged.

Bécs, április 29. A „Reichspost” jelelenti: Miklós király tegnap este 7 órakor báró Giesl osztrák-magyar követet fogadta, aki Montenegrótól Skutari föltétlen kiürítését követelte. Báró Giesl követ ma délelőtt Kataróba akart utazni, de az utolsó pillanatban a király délelőtt 10 órára a palotába hívta meg. Erről a beszélgetésről autentikus értesülést csak annyit lehetett kapni, hogy a király kijelentette, hogy Skutarit soha sem fogja kiadni a kezéből.

Milanó, április 29. A Corriere della Serenak jelenti belgrádi tudósítója: Az itt tartózkodó montenegrói pénzügyminiszter így nyilatkozott: *Montenegró szilárdan el van tökéve, hogy nem adja fel Skutarit*. Még akkor sem fogja kiüríteni a várost, ha a nagyhatalmak cserébe pénzbeli és kerületi kárpótlást ígérnének. Annyi véraldozat után csak akkor áll helyre a béke és nyugalom Montenegróban, ha Skutari a miénk marad.

Pétervár, április 29. Nikita király nyilatkozott az itteni Börsenzeitung tudósítója előtt s többek közt a következőket mondta:

Skutarit semmi szín alatt nem adhatom fel, mert egész népem és egész hádseregem ellenem fordulna. A hadsereg és a nép azt kívánja, hogy miénk maradjon ez az oltár, amelyen Montenegró olyan sok áldozatot hozott. A montenegrói nép új áldozatokra is hajlandó, hogy elérje végső célját, amelylyel a világ minden népe faji, vallási és nemzetiségi különbség nélkül, de mindenekelőtt az orosz nemzet rokon-szenvez.

Azt is mondta Nikita király, hogy külföldi követet küldött Pétervárra, akinek ma vagy holnap oda kell érkeznie.

Montenegró harezra készül.

Kattaró, április 29. Azon az uton, amely Cattaróból Nyeguson át Cetinjébe visz, erős montenegrói csapatok helyezkedtek el. Nyegusban szerb egyenruhás katonákat is lehet látni, amiből itt arra következtetnek, hogy fegyveres összeütközés esetén a skutarii szerb oszromló sereg erősítést küld a montenegróiaknak. A lovezeni hegyen levő erődítéseket megint felszerelték és nagy löszerkészlettel látták el. Cetinjében a múlt esütörtökön egy számarra frakkot huztak és vitték egy Ausztriát ábrázoló jelvényt és így vonult egy tüntető tömeg gúnyos felkiáltások közt az osztrák-magyar követség felé. Nikita kijelentette:

— Skutarival készen vagyunk, készen leszünk Kattaróval is. Csak merjének velünk kikezdeni.

Montenegró a postát is elzárta határunk felől, de az angol „vörös kereszt” részéről különböző jelentések érkeztek a határon át. A Vörös kereszt tagjai, köztük négy orvos, Skutariban voltak és elbeszéltek, hogy egy szó sem igaz abból, mintha a vár kapitulációját véres harcok előzték volna meg. Az átadás egészen váratlanul érte a lakosságot és nem volt rá kényszerítő ok. Az inség két-sérgy kivül nagy volt a lakosság körében és még most is naponta 50 ember hal meg éhen, mert Skutariba még nem lehet elestéget szállítani, de a helyorség bőven el volt látva elestéggel és löszernel, úgy hogy mind el sem vihették magukal. Amikor Essad pasa a város átadását proklamálta, az albánok közt lázadás tört ki ellene, melyet Essad pasa vérbé fojtott. Sok albánt lemészároltak, sok százat fogságba vetettek. A montenegróiak bevonulásakor vagy ötezer lakos a hegyek közé menekült, ahol iszonyú inségben vannak. Az angol orvosok azt mondják, hogy Essad pasa elárulta Skutarit, hogy nagyravágyó terveit megvalósítsa. Attól kell tartani, hogy a montenegrói katonák fosztogatni fognak a városban. Az osztrák és magyar kolonia jól van. Seregi érsek haláláról terjesztett hírek valótlanak.

A Balkán-szövetség ellenünk.

London, április 29. A „Daily Mail”-nak jelenti Belgrádból: Itteni politikai körökben nem veszik komolyan Ausztria-Magyarországnak azt a fenyegetését, hogy szükség esetén fegyverrel kényszerítik Montenegrót Skutari kiürítésére. Az osztrák-magyar monarchiának tudnia kell, hogy a Balkán-szövetség értelmében Szerbia, Bulgária és Görögország tartoznék fegyveresen támogatni Montenegrót, ha a monarchia megtámadná.

Belgrád, április 29. A szerb kormány azzal a kéréssel fordult a bécsi külügyminiszterium utján az osztrák és a magyar kormányokhoz, hogy a monarchia területén és főleg Magyarországon katonai czélokra 6000 lovat vásárolhasson. Bécsből az a válasz jött, hogy a kérés nem teljesíthető.

Belgrád, április 29. A Srbska Zasztava, amely a szerb kormány köréből értesüléseit, hitelesen közli, hogy Szerbia és Montenegró között a múlt esütörtökön újabb szerződés jött létre, amely a két állam érdeklőzösségén alapul. A szerződést Pasics miniszterelnök és Drljevic montenegrói pénzügyminiszter írta alá, aki napok óta Belgrádban tartózkodik.

A helyzet Skutari körül.

Skutari átadása.

Bécs, április 29. A Neues Wiener Tagblatt-nak jelenti Skutariából tegnapi kelettel, hogy Daniló herezeg trónörökös ma délelőtt tizenegy órakor ünnepiesen bevonult. Essad basa átadta neki a város kulcsát. Ezután katonai tisztelgés mellett kitérték a fellegvárra a montenegrói lobogót. Marsinovies tábornokot kinevezték Skutari katonai kormányzóvá.

Bécs, április 29. A Fremdenblatt jelenti Cetinjéből: A hivatalos „Glas Crnagorca” szerint a király ünnepélyes bevonulása Skutariba küszöbön áll. A hivatalos lap közli a balkáni királyok táviratváltását Skutari elestekor és kijelenti, hogy ez a gyönyörű szerb győzelem egyszer s mindenkorra Montenegróhoz juttatta Skutarit. Miklós király egyik beszédében is, melyet a hivatalos lap közöl, említés van tőve a montenegrói Skutarirol.

Essad pasa.

Bécs, április 29. A Fremdenblatt jelenti Belgrádból: A Politika értesülése szerint Essad pasa 22.000 emberrel Tiranába érkezett és átvette a város kormányzását. A katolikus lakosság menekül.

Konstantinápoly, április 29. Mahmud Sefket pasa nagyvezér Pallavicini örgróf osztrák-magyar nagykövettel szemben kifejezésre juttatta a porta magatartását az albán kérdésben. Dsavid pasa seregét Valóna vidékéről már kezdik hazaszállítani és tizennyolc szállítóhajót küldtek erre a célra. Nem lehet tehát szó arról, hogy Dsavid pasa hadereje támogatja Essad pasa kalandos vállalkozását.

Konstantinápoly, április 29. Hivatalos portakörök kijelentik, hogy Essad pasa eljárásáról és terveiről, amelyeket határozottan rosszszálnak, mit sem tudtak. A porta nagyköveteihez intézett körlevelében határozottan megegyeztet azokat a híreket, amelyek szerint Essad pasa a porta tudtával és egyetértésével cselekedett és amelyben kijelentik, hogy Essad pasa eljárását teljes mértékben hibáztatják és rosszszálják.

Zavarok Albániában.

Róma, április 28. A Tribuna jelenti: E pillanatban minden szem Skutari irányul és felmerül a kérdés, vajjon a londoni konferencia idejében lesz-e Montenegrónak annyi józan esze, hogy a rendkívül kényes pillanatnyi helyzetről magának számot adjon és ne úgy válaszoljon a követeknek, hogy kompromittálja a londoni értekezlet minden akcióját. Negatív válasz a nyílt kihívással volna egyenlő, mely után Ausztria-Magyarország jogosultnak érezné magát a cselekvésre. A helyzet nagyon komoly. Igen komoly hírek érkeznek Albánia belsejéből. A konzulok értesüléseink szerint a hatalmaknak azt az információt adták, hogy anarchisztikus állapotokra kell elkészülni, preventív intézkedésekre van szükség, elsősorban hajók kiküldésére a legfontosabb kikötőkhöz és esetleg matrózkiállítására partraszállítása a konzulok védelmére. Kész-elhatározás azonban eddig sem sincs.

A balkáni harcztérről.

Aláírják a békefeltételeket.

Konstantinápoly, április 29. A török delegátusok legkésőbb esütörtökön fogják aláírni a prelimináris békefeltételekről szóló szerződést. Essad pasa kalandos vállalkozása nem hátráltatja a béke művét. A porta nem veszi komolyan Essad pasa proklamációját.

A pénzügyi kérdés rendezése.

Páris, április 29. A Havas-ügynökség általános körvonalakban közli a május 15-én itt összeülő nemzetközi pénzügyi értekezlet programját.

A konferencia első sorban a török államadósságnak azt a részét fogja megállapítani, mely a Törökország által átengedendő területekre táblázható és amelynek fizetése vagy mint azelőtt, az e területek annuitásainak bevételeiből vagy tőkében garantált részletekben történik. Az értekezlet továbbá meg fogja állapítani azokat a feltételeket és jogi modalitásokat, amelyek alapján a balkáni államokra szállnak át Törökország jogai és kötelességei oly harmadik személyekkel szemben, melyek szerződéses vagy koncessziók alapján az átengedett területeken jogokat élveznek. A pénzügyi konferencia végül vizsgálat tárgyává fogja tenni azokat a pénzügyi természetű igényeket, amelyeket a hadviselő a hadműveletek költségeivel kapcsolatban emelni fognak.

Konstantinápoly, április 29. Hivatalosan megerősítik Hauri pasa kinevezését pénzügyminiszterré.

Konstantinápoly, április 29. Egy olasz bankcsoport 8 millió frank előleget adott Törökországnak kincstári utalványok ellenében.

Szövetségesek egymás közt.

Bécs, április 29. A Neues Wiener Abendblatt jelenti Londonból: A Daily Mail buka-

resti tudósítója e hó 20-ikáról keltezt levélben azt jelenti, hogy Bukarestben a balkáni szövetségesek egymásközi háboruját kikerülhetetlennek tartják. Kijelenti, hogy megbízható információi szerint levele keltezésének hetében legalább három csata volt a balkáni szövetségesek között, melyekről a külvilág mitsem tudott meg. E hó 10-én egy bolgár hadosztály Monasztirtól mintegy 30 kilométernyire északkeletre meqtámadott egy szerb gyalogdandárt. A szerbek kénytelenek voltak egy falut feladni, de éjszaka tetemes erősítéseket kaptak, reggel támadásba mentek át és a bolgárokat kölcsönös nagy veszteségek mellett visszazűzték. Nigrita, Szerreaz és Szaloniki környékén egész héten összecsapások voltak bolgárok és görögök között. E hó 15-én valószínűleg Nigritánál három bolgár hadosztály meqtámadott egy görög hadosztályt, de vissza lett verve.

KÜLFÖLD.

A lisszaboni puccs.

— Gyáva forradalom. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 29.

A lisszaboni lapok jelentése szerint a felkelés tervezői egy új minisztérium listáját is megállapították. Magalhaes Lima lett volna a miniszterelnök. Ma újabb letartóztatások történtek. Letartóztatták a többi között Lomelina Treita ügyvédet is. Még számos letartóztatás készül. Újabb házkutatások alkalmával a rendőrség több bombát lefoglalt.

Múlt éjszaka a 13. gyalogezred kaszárnyája előtt két bomba felrobbant. Csakis anyagi kár történt. Lacoimbrában letartóztattak tizenhárom munkást, kik a katonákat izgatták.

A képviselőház mai ülésén a miniszterelnök nyilatkozatot tett a kormány nevében. Kijelentette, hogy a kormány ismeri a mozgalom összes tervezőit és ismeri részletesen terveiket. Reméltük, hogy a lázadók harcizasan fognak viselkedni, ami indokolttá tette volna a mozgalom erélyes elnyomását. Ők azonban nagyon gyáván viselkedtek. A katonaság és a rendőri közegek hazafiasan a kormány mellé állottak. A kormány a mozgalom fészket kikutatta és elrendelte az eljárás megindítását. A kamara egyhangulag bizalmat szavazott a kormánynak. A kormány ugyanezt a nyilatkozatot a szenátusban is megtette és itt is bizalmi szavazatot kapott.

A hadügyminiszter és a lisszaboni hadosztályparancsnok ma szemlélet tartottak a gyalogsági ujonczok fölött. Az új legénység pompás fegyelmet tanusított.

A Reichsrath összehívása. Bécsből jelentik: Dr. Sylvester elnök május 6-ikára a pártvezéreket értekezletre hívta össze. Ott fogják megállapítani a képviselőház legközelebbi ülésének időpontját. Ma reggel a lengyel többségi pártok vezetői, és pedig dr. Lee, a lengyel klub elnöke és German és Stapinski alelnökök ideérkeztek. Itteni tartózkodásuk összefügg a galicziai választójogi válság megoldásával kapcsolatos kérdésekkel.

Japán-amerikai konfliktus. Washingtonból jelentik: Miután Kalifornia államban meg akarják tiltani a japániaknak a birtokszerezést, a japáni kormány ez ellen tiltakozását jelentette be Washingtonban, kijelentvén, hogy nem tűr el olyan törvényhozási intézkedést, amely a japániaknak kevesebb jogot biztosít, mint más állam alattvalóinak.

Az új olasz Dreadnought. A Tribunának jelenti Nápolyból: Castellamareban a II. dockon most kezdtek építeni az új Dreadnoughtot, amely minden eddiginél nagyobb lesz, mert hosszúsága 220 méter. Ezt a hajóírást Italia névre fogják keresztelni. A királyi hajógyár I. dockján két új gyarmati hadihajót építenek, amelyeknek nevei: *Basalicata* és *Campania*.

A német véderőreform. A német birodalmi gyűlés költségvetési bizottsága ma folytatta a véderőjavaslatok tárgyalását. Többen a külügyet is szóvá tették. Több szónok felvilágosítást kért a Skutari-kérdés állásáról. Jagow külügyi államtitkár azt válaszolta, hogy Ausztria-Magyarország és Montenegró esetleges konfliktusa elsősorban közvetlenül nem érinti Németországot és a véderőjavaslatot. Skutarira vonatkozólag nincsenek új értesülései. Egy szociáldemokrata képviselőnek arra a kérdésre, vajjon nincse módja a Franciaországhoz való közeledésnek, melyet a nép innen is tul is örömmel üdvözlne, az államtitkár kijelentette, hogy Németország a békét akarja, amit 43 esztendő óta békékorzakával bizonyított. Németország mindenkor kész Franciaországgal békésen élni. Ausztria-Magyarország is bebizonyította, hogy teljesen békés érület hatja át. A bizottság ezután áttért a véderőjavaslatok érdemleges tárgyalására. A birodalmi gyűlés költségvetési bizottsága változatlanul elfogadta a véderőjavaslatban ajánlott gyalogsági, tüzérségi, utász és szekerészcsapatok nagyobb létszámát. A javaslat mellett a obboldai, a centrum, a nemzeti liberálisok és a haladó néppárt szavazott. A gyalogezredek zászlóaljainak számát 621-ről 669-re emelik.

A szerbiai kolerajárvány.

— A balkáni háboru újabl rémsége. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 29.

A borzalmas balkáni háboruskodásnak újabl rémsége támadt. Nem volt elég az emberélet pusztulás a csatamezőkön, sem a védtelenek tizezreinek megszárlása, most a kolerajárvány is felütötte fejét. Az istenostora Szerbiára csapott le, ahová a harezterről visszatérő szerb csapatok hurczolták be a koleraát. Egy katonai kórházban állapították meg először a balkáni hadviselés újabl rémségét, amelyről a szerb kormány kötelelességszerűleg értesítette a monarchia kormányait is. A szerbiai kolerajárványra vonatkozó értesüléseinkte itt adjuk:

A magyar kormány belügyi minisztériumának közegészségügyi osztálya ma délelött adta ki az erre vonatkozó rendeletet, mely a szerb határon követendő védelmi eljárást írja elő. A Szerbiából érkező utasok orvosi vizsgálatának vettnek alá, a vasuti kecsikat fertőtlenítik, a vonatkisérő személyzet pedig utasítást kap, hogy tartsa szemmel az utasokat és bármilyen megbetegedés esetén azonnal tegyen jelentést, hogy a tüzetes orvosi vizsgálat megtartható legyen.

Dr. Frank Ödön közegészségügyi felügyelő megnyugtatóképpen közölte egy hírlapíróval, hogy hivatalos értesítések szerint a szerbiai polgári lakosság között koleraesetek nem fordultak elő s csak a szerb katonaság az, mely fertőzve van. Tekintve azonban, hogy a katonákra még Szerbiában is jobban vigyáznak, mint a polgári lakosságra, remélhető, hogy a járvány el fogja kerülni Szerbiával szürün érintkező déli vármegyéinket.

Aradról jelentik, hogy a temesvári 7. hadtestparancsnokság ma átiratot intézett Arad város törvényhatóságához és a megye alispáni hivatalához. Az átiratban közli, hogy a közös hadügyminisztérium távirati értesítése szerint Nisben a katonai kórházban sok koleraes beteg van és Pirothan is kétségtelenül megállapították, a koleraát, Szerbia más vidékein több gyanus megbetegedés fordult elő. A hadtestparancsnokság felhívja a hatóságok figyelmét erre a veszedelemre és a kolera behurczolásának megakadályozására inti a törvényhatóságot és az alispáni hivatalt, azzal a kéréssel, hogy a foganatosított intézkedésekről sürgősen értesítsék a hadtestparancsnokságot.

Ugyanílyan átirat ment a hadtestparancsnokság területéhez tartozó valamennyi törvényhatósági jogcél felruházott városhoz és alispáni hivatalhoz. Arad városa és a megye már ma megtett minden szükséges intézkedést. A város utcáit, közttereit, a közutakat fokozottabb mértékben tartják tisztán, a főszolgabírókhoz telefonon és táviratokban utasítások mentek, hogy a törvényben előirt intézkedéseket haladéktalanul életbe kell léptetni, a járványkórházat sietve felszerelik, minden gyanus megbetegedést nyomban be kell jelenteni a

hatósági orvosoknak. A hadtestparancsnokság rendeletet intézett a katonai állomásparancsnokságokhoz is azzal az utasítással, hogy a katonai egészségügyi intézmények a polgári hatóságokkal karöltve tegyenek meg minden óvatossági intézkedést a szerbiai kolera behurczolása ellen.

Maffia egy özvegyasszony ellen.

— Újabb vallomások. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 29.

A mai számunkban már részletesen megirtuk, hogy Waszl Udó és családja milyen fondorlatokkal akarta özvegy leányát férje vagyonából kiturni, sőt még az életére is tört. A vizsgálatot ma folytatták és a vallomások ma is sok érdekességet hoztak napvilágra.

Kovács Dénes baranyabánci gyógyszerész kihallgatása tartott legtovább, mert ellene az a gyanu merült fel, hogy ő szállította a mérgeket Waszl Udónak. Tegnap még konokul erősítette, hogy egyáltalán nem ismeri Waszl Udót, — de később, amikor felmutatták előtte a házkutatás eredményét, a W. M. poste-restante leveleket, továbbá a „Lehet-e magával okosan beszélni?“ kezdetű levelet, bevallotta, hogy érintkezésben állott Waszl Udóval. A levelek között volt egy, melyben különféle mérgeket, többek között valami chloroform-összetételt kér tőle. Ez újabb bizonyítékok s a kesztyűkérdések már zavarba hozták a gyógyszerészt, aki még most is körömszakadtig védekezett:

— Rendelt nálam mérgeket Waszl, de én nem küldtem neki. Különbem sem tudtam, mire kellenek neki a mérgek. Én a családi dolgairól semmit sem tudtam. „Küldj sürgősen chloroformot, kereshetsz pár ezer koronát“ — ez volt az a levél, amelynek hatása alatt a gyógyszerész végül kijelentette, hogy egyes mérgeket elküldött Waszl Udónak.

Waszl Udó azonban keményebb legény. Állhatatosan tagad, bár sulyos bizonyítékok vannak ellene. Elsősorban a mérget sürgető levelek s maguk a mérgezett ételek is. Brézinger né ugyanis ezeket gondosan eltette s a bűnügy további sorsa a vegyi vizsgálatról függ, amelyet Felletár Emil törvényszéki fővegyész fog beterjeszteni. Brézinger né a keserű levest és a kávé egy üvegbe öntötte s gondosan ledugaszolta s a mérgezett kenyert is eltette. Ezeket és a lakásban talált folyadékot és kenőcsöt átküldték a vegyvizsgáló intézetbe, ahonnan a vegyi elemzésnek s az ez alapon készült szakvéleménynek e napokban kell majd leárkezni a vizsgálóbíróhoz.

A bűnügybe a gyógyszerész felesége is — minden valószínűség szerint — bele van keverve. Azt hiszik, hogy ő közvetítette a mérgeket Waszl és a gyógyszerész között. A nyomozás most Mezőkomáromban folyik, mert ott lakik a gyógyszerész felesége. Kiderült, hogy a levelezés egy része is Mezőkomáromon keresztül bonyolódott le a czinkostársak között.

Az ügyben a vizsgálatot a rendőrség már befejezte. Az összes iratokat áttette az ügyészséghez indítványtétel végett. A további nyomozást s a kihallgatásokat már a vizsgálóbíró fogja megajtani a sötét bűnügyben.

Az ügyészségen váratlan fordulat történt. Egynegyed háromkor kísérték át a rendőrségről a két gyanusítottat, akiket az ügyészség háromnegyed órák tanácskozás után bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezett. Az eljárást azonban tovább folytatják.

AZ „EGYETÉRTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonszáma 7—88.

A kiadóhivatal telefonszáma 7—06.

Leleplezett leánykereskedő banda

Egy falusi kisleány kalandjai Budapesten.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 29.

A rendőrség ma egy veszedelmes leánykereskedőbandát leleplezett le. Igaz ugyan, hogy eddig csak a bünszövetkezet két tagja került a büntető igazságszolgáltatás kezei közé, de minden valószínűség szerint hamarosan a többi is elfogják.

A nyugati pályaudvaron vigyázó detektív figyelmét ma este egy különös társaság kötötte le. Hárman voltak. Egy fiatal szép leány és két elegánsan felöltözött fiatalember. Bizalmasan összebujtak, úgy beszélgettek. Egyszerre a leány élesen felelkoltott, ellökte magát a két férfit és kétségbeesetten kiabálni kezdett:

— Segítség, segítség!

A detektív oda sietett. Amikor odefért, meghallotta, hogy az egyik férfi odasuga leánynak:

— Mondja azt, hogy engem szeret és hagyjanak nekünk békét!...

A leány azonban ekkor már dültől pirosán kiabált:

— Szereti magát... majd mondtam kicsoda... Hitvány gazember...

A detektív az egyik fiatalember vállára tette a kezét, de míg elő akarta állítani, a hirtelen keltekezett tumultusban a másik megszökött. A leány erősen gesztikulált és kétségbeesetten hadonászott:

Detektívnek adta ki magát és rossz helyre akart cipelni, el akarta adni a lelket, a testemet...

Behozták mindkettőt a főkapitányságra, ahol a vallomásukból kiderült, hogy egy nagyszabású leánykereskedő banda egyik tagját fogták el.

A leány, Beldus Katalin, egy tizenhétéves esztendősi falusi leány. Bajorról — a szülei legutóbb ott laktak — került fel a fővárosba. Az apja gépész, az anyja himzönő. Ő is kitanulta a mesterséget, de ketten otthon nem tudtak boldogulni, ezért jött Budapestre a leány egy távoli rokonukhoz, akik az Aggteleki-útea 11-ik számú házában laktak. A leány tegnap estefelé sétálni ment és a Tisza Kálmán-téren leült az egyik padra. Pár percz múlva egy fiatalember — elegánsan öltözve — ült le melléje és megkérdezte:

— Szabad!

A leány közömbösen megrántotta a vállát:

— Tessék!

Pár percz múlva már a hidegség kezdett felengedni közöttük.

— Kegyed pesti? — volt az ismert kérdés.

A leány nyelve ekkor megoldódott és elmondott mindent. Nemsokára egy másik ur is leült melléjük, de ez már be is mutatkozott:

— Bányai Aladár vagyok.

A másik ekkor szintén felugrott:

— Oh, ezer bocsánat, még be sem mutatkoztam: Ábrányinak hívnak...

Bányai aztán úgy viselkedett, mintha régi jó barátja volna, a leány elmondotta, hogy detektív. Figyelmeztette, hogy Budapest erkölcstelen város, itt mindennek ki van téve, jó lesz vigyázni. Amikor a leány szíve teljesen kinyílt már előtte, atyáskadva feleje fordult:

— Én mondja édes leányom, mennyit keres itt maga a himzéssel?

A leány elpanaszolta, hogy bizony nagyon rosszul megy. Alig két koronát, de akkor nagyon kell dolgoznia magát.

Bányai bizalmasan mosolygott:

— Egy jó állást kerítek magának! Akar nevelőnő lenni Aszódon? Egy kis györek, semmi dolga se lesz...

Persze a leánynak tetszett a jó ötlet és ekkor állapodtak meg, hogy ma este a pályaudvaron találkoznak. Az esti vonatot azonban lekésték és a leányka ennek köszönheti a megmenekülését. Bányai, úgy látszik, a titkot nem tudta magában tartani, mert kipakolt mindennel:

— Lásd Katinka, maga szép leány, magának nem érdemes nyomorognia... Bizony nem...

És én meg akarom magát a nyomorúságtól menteni. Olyan helyre viszem, ahol semmi dolga se lesz, csak szépnék lenni... Szépnék lenni és egy kicsit csókolódnia... Az aszói...

A leány ekkor sikoltott fel ijedtében, ekkor termett ott a titkos rendőr.

Bányai Aladár azonnal letartóztatták, a másik ugyan megszökött, de ma éjszaka minden valószínűség szerint haza megy Tisza Kálmán-tér 3-ik szám alatt lévő lakására, ahol már detektívek várják.

A rendőrségen erélyes nyomozást indítottak, mert minden valószínűség szerint egy nagyszabású bűnügyről van szó, jól szervezett leánykereskedő banda dolgozik itt Budapesten. A közeli napokban érdekes fordulata lesz ennek az ügynek.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND: Naptár. Szerda, április 30. Róm. kath.: Zsófia sz. vt. — Protestáns: Katalin. — Görög-ország (április 17): Agapi. — Zsidó: Nizan 23. — A nap két reggel 4 óra 47 perczkor, nyugszik este 7 óra 8 perczkor. — A hold két éjjel 2 óra 47 perczkor, nyugszik délben 12 órakor. — Idegenek állítása a Mária Terézia-laktanyában reggel 8 órakor (13-ik nap). — Idegenek állítása a kiznanti városában, reggel 8 órakor (7-ik nap).

— A trónörökös köszönő levele. A bécsi magyar egyesület az utóbbi időben különösen abban az irányban fejtett ki elismerésre méltó tevékenységet, hogy támogatásban részesítette ama behívott magyar honoságu tartalékos családait, akik külföldön vagy Bécsben jártak keresetük után és emiatt a hazai hatóságoktól nem részesültek a tartalékosok családjainak a törvény értelmében kiutalt segélyben. A trónörökös vednöksége alatt álló jótékony egyesület eddig több, mint 4000 koronát osztott szét a tartalékosok családjai között. Az egyesület a napokban terjesztette évi jelentését a trónörökös elé, akinek nevében a trónörökös főudvarmesteri hivatalától — bécsi jelentés szerint — most a következő levél érkezett az egyesülethez:

„A főherceg ő fensége köszöni a hozzá felterjesztett jelentést és köszönettel tudomásul veszi. Ő fensége mint az egyesület vednöke legmagasabb elismerését fejezi ki a tartalékosok családjainak juttatott támogatásért, amiről a főudvarmesteri hivatal legmagasabb parancsra ez uton értesíti az egyesület tisztelt elnökségét. Rummerskirch.“

— Izzalmak a német császár körül. A német császár körül izgalmas hírek támadtak Karlsruhei jelentés szerint a berlini rendőrgöncsösködés arról értesítette az idevaló rendőrfőnökséget, hogy egy hozzáérkezett névtelen följelentés szerint Vilmos császár ellen Karlsruheban merényletet akarnak elkövetni. Illetékes helyen ennek a hírnék nem tulajdonítottak különös jelentőséget, azért mégis szigorú intézkedéseket tettek, ami nagy föltűnést kellett. Erre lehet visszavezetni, hogy a császár tegnapelőtt nem különvontban, hanem autóbilon ment Karlsruheba. Hivatalosan ugyan azt mondják, hogy a császár a jó időjárást használta föl arra, hogy autóbilon utazzék.

— A nagybeteg angol királyi hercegnő. Londonból táviratozzák: A connaughti hercegnét ma délelőtt megint meg kellett operálni. Eddig nem jelent meg orvosi jelentés, de kiszivárgott hír szerint az operáció sikerült.

— József főherceg Bécsben. Bécsből táviratozzák: József főherceg este félhétkor Budapest-ről odaérkezett.

— A pápa állapota. Római jelentés szerint a pápa tegnap hosszabb ideig ablakánál ült. Testvére, Angelo elutazott. A pápa állapotában a javulás lassu ugyan, de tartós.

— Uj nemes. A király Leitner Zsigmondnak, a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja vezérigazgatójának a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet adományozta.

— Viszálykodás a bajor királyi házában. A berlini Lokalanzeiger jelentése szerint Münchenben nyíltan beszélnek arról, hogy Lipót herceg, az uralkodó herceg testvére eladja biztokát és schwinbini palotáját és valószínűleg Ausztriába fog költözni. Más okokon kívül elhatározása rangkülönbség miatt való viszálykodása is visszavezethető.

— A román királyi pár Szinájában. Bukaresti jelentés szerint a román királyi pár ma elutazott Szinájába.

— Királyi kitüntetések. A király Reberics Imrénnek, a pécsi községi népoktatási intézetek felügyelő-igazgatójának a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, Knöpfler Ignác abonyi nyugalmazott izr. elemi népiskolai tanítónak a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— A német császár érdekes kitüntetése. A német császárnak érdekes kitüntetését jelentik Berlinből. Vilmos császár Herz Vilmost, a berlini kereskedelmi kamara zsidó vallású elnökét titkos tanácsossá nevezte ki és megengedte neki a „kegyelmes“ cím használatát. Ez a második eset, hogy Vilmos császár ilyen magas kitüntetésben részesít zsidó embert. A másik német zsidó kegyelmes ur Ehrlich tanár, a salvarsan hirneves feltalálója, akit néhány év előtt tüntetett ki a német császár titkos tanácsossággal. Herz Vilmos a német kereskedelmi világban igen előkelő szerepet játszik és mostani kitüntetését 90. születésnapja alkalmából kapta. Vilmos császár külön táviratban értesítette őt a kitüntetéséről. Herz népszerűségét különben má sem bizonyítja jobban, minthogy a császárné is táviratban gratulált neki 90-ik születésnapja alkalmából.

— Magyar nemességhez magyar nev. A király Blum Brunónak, a Magyar Bank és Kereskedelmi r.-t. ügyvivő igazgatójának megengedte, hogy nevét magyar nemességének és cörsi előnévnek épségbentartása mellett Balogh-ra változtassa.

— Lipót bajor herceg Münchenben marad. Bécsből táviratozzák: Ellenőrizhetetlen pletykák révén híre kelt, hogy Lipót bajor herceg eladja müncheni palotáját és Ausztriában fog megtelepedni. Azt híresztelték, hogy fiának, György hercegnek szerencsétlen házassága és etikettekérdések kedvetlenítették el Lipót herceget. Mindebből egy szó sem igaz. A herceg nem akarja eladni müncheni palotáját és eszé ágában sincs Ausztriába költözködni.

— Az anarkista magyar gróf birtoka. Jelenítettük, hogy gróf Batthyány Ervin, aki a böögötei birtokán szocialista iskolát alapított, családvanálmaiban, a belügyminiszterhez kért intézett, hogy töröljék a magyar állampolgárok sorából. Most pedig, mint Szombathelyről jelentik, az anarkista meggyőződésű magnás elszakította az utolsó szálát is, amely a magyarsághoz fűzte. Gróf Batthyány Ervin eladta 2350 holdas böögötei birtokát egy győri konzorciumnak. Ez a pénzcsoport, amelynek Halászi József, Purgly György és Fischer Józse a tagjai, egy millió háromszázezer koronát fizet a birtokért. Halásziék már májushan átveszik a böögötei dominiumot. Az uradalomnak hosszú ideig Nádler Róbert, az ismert festő volt az intézője. A gróf kétszázézer korona végkielégítéssel kártalanította hűséges fegyvertársát. Nádler magyar földön marad. Gróf Batthyány Angliában tartózkodik és soha nem akar szülőföldjére visszatérni.

— Uj robbanó anyag. Párisból táviratozzák: D'Arsontal tanár folyékony gázokról előadást tartott és közölte, hogy sikerült egy új robbanóanyagot előállítani oly módon, hogy kormot folyékony gázzal átitatott. Ennek az anyagnak robbantóereje kőbányákban történt kísérletek szerint tízszer akkora a dinamiténál.

— Egyetemi tanár borzalmas öngyilkossága. Kopenhágában Grundtvig egyetemi tanár tegnap rémes módon vetett véget életének. Az életuntanár kerékpáron egy vasuti átjáróhoz ment, amikor éppen ott robotott el a Korsoer felől jövő gyorsvonat és a korlátot átugorva, a vonat elé vetette magát, amely felismerhetetlenül összeroncsolta. A fejét és lábait a kerekek teljesen elválták és több méterre hajították. Az öngyilkosság oka ismeretlen, de tudják, hogy Grundtvig régebb jött óta ideg-bajban szenvedett s lehet, hogy emiatt lett öngyilkos.

— Katasztrófa a touloni kikötőben. Balsors üldözi a francia tenger alatt járó flottát. Tegnap a touloni kikötő torkolatánál gyakorlatotak a tenger alatti naszádok, mikor a Messidor szerencsétlenül járt. Egy torpedó a kilövés után megsérült és irányát változtatva, elszakította a naszád elülső czélnyílását. A víz hirtelen betódult a hajó belsejébe, de még volt annyi idő, hogy a legénység megmenekülhetett és a Messidort bevontatták a hadikikötőbe.

— Főúri esküvő. Gróf Batthyány Tivadar-nak, a függetlenségi és 48-as párt alelnökének leányát május 6-án vezeti oltárhoz Esterházy Mihály gróf orsz. képviselő, a függetlenségi és 48-as párt tagja. A házasságról a család a következő elentést adta ki: „Németújvári Batthyány Tivadar gróf és neje szül. németújvári Batthyány Olga grófnő örömmel tudatják Dundy leányuknak galántai és fraknoi Esterházy Károly István gróf és neje, szül. Hamilton Charles Mária fiával: galántai és fraknoi Esterházy Mihály gróffal f. é. május hó 6-án, déli fél egy órakor Budapesten, a Jézus Szent Szive templomában tartandó házassági egybekelését. Hasonló tartalmu jelentés adott ki Ósekleről a völgyény családjá is.

— Földrengés Amerikában. Ottavából táviratozzák: Tegnap este 7 óra 40 perczkor Quebec nyugati és Ontario keleti részében földrengést észleltek, mely Montrealban is érezhető volt. Az ottani obszervatórium kupolájában felállított látszó elpusztult. Maga az obszervatórium nem rongálódott meg.

— A vizimalom és a sülyedő falu. A mult hetekben megjelent közlemények nyomán, hogy „a gazdag mágnás vizimalma évről-évre sülyeszt a szegény nép termőföldjét és faluját“, a hivatalos eljárás megindult. Folyó hó 14-én a dévai járás főszolgabírája és a nagyszabeni kulturmérnökség Alpestes községben a helyszínen megjelent. A község népe elhagyva szorgos tavaszi munkáját, teljes számban kivonult a hirhedtő vált malom-gát elé. A nép moraja a szerencsétlen malom zuhogásával fájdalmasan egybeolvadt. A malom kereké is már lomhán szomorúan forgott, mert hajtóelemét, a vizet — a kiszállási napra — „a gátat“ — még magasabbra emelő lim-lomot eltávolították s így a víz alig juthatott a malom csatornába. A kulturmérnökség nemcsak azt állapította meg, hogy a malomgát s tartozékai teljesen eltérők az engedélyezési okirattól, hanem azt is, hogy maga a gát 77 centiméterrel magasabb, mint engedélyezve volt. Csodálatos titok is pattant ki a hivatalos eljárásal. Ugyanis a vármegye a rossz malom rekonstruálására 1906-ban adta ki az engedélyezési okiratot. A malom gátja felépült, de eltérőleg attól; üzembe is helyeztetett, de a közigazgatási hatóságnak hét év alatt nem jutott eszébe, hogy a malomot és gátat a kulturmérnökség közbenjöttével megvizsgálja és csak azután az üzemnek átadja. Ez a fontos törvényes funkció hét évig aludta a lotárgia álmát, amíg végre a szent husvétii ünnep feltámasztotta. Ezt a hét éves mulasztás okozta a községnek egyiptomi hét sanyaru esztendőjét. Most azonban a gát le lesz rombolva; nem fog többé az égbe nőni. Am a dolognak van még — egy hübnere. Ugyanis: a malomtulajdonos ur az alispáni hivataltól azt kérelmezte, hogy engedje meg három hónapig — a szegény nép rovására — a malom üzemét. Megjegyzendő, hogy a mezőgazdaságban épp a kezdő tavaszi hónapok munkálatai döntik el a gazda egész évi gazdasági eredményét. Különösen ez évben, amidőn a tavalyi eszések miatt az őszi vetés elmaradt és így a nép ekzsztenciájának sorsa tisztán a tavasziak eredményéhez van kötve. Most már a megye alispánja van hivatva, hogy eldöntse, mi fontosabb a közérdekre nézve: Hogy a gazdag ur még 300 korona 3 havi malomhaszonbéri öszszeggel gyarapodjék, avagy a nép 50—60 ezer koronával koldusabbá legyen és egész évi munkája semmivé váljék. Tisztázni, eldönteni fogja egyuttal az alispáni határozat azt is, hogy vajjon egy 7 éves kihágás legalizálhatja még további 3 hónapra az eddigi törvényen kívüli állapotot.

— Zseniális csaló. Hüssel Teofil Nándor egy komflison végigjárta a VII. kerületi dohánytőzsdéket és mint a lap megbizottja, öszszeszedett hat-ezernégy száz példány Tolnai Világlapját. A rendőrség éppen akkor csípte nyakon a jeles férfit, mikor már vagy hatszáz villamosjegyet szedett ki a leragasztott példányokból. Tolnai Világlapja ma megjelenő számaiban ismét ezekre menő villamosjegy van mellékelve, úgy hogy csaknem minden harmadik-negyedik számra jut egy-egy villamosjegy. Minden lappéldány le van ragasztva. Ha a jövő héten megjelenő számban megszüntetik a villamosjegy melléklését, akkor a lap többé nem lesz leragasztva, ami az első oldalon jelze lesz.

— Vakmerő kasszafurás. Szombathelyről táviratozzák: Titokzatos kasszafurási eset foglalkoztatja a szombathelyi rendőrséget. Dr. Székely Manó szombathelyi ügyvédi irodájában ma reggel a Wertheim-szekrényt megfurva találták és hiányzott belőle 16.000 korona készpénz, amelyet az ügyvéd előző este helyeztet el a pénzszekrényben. A nyomozás megállapította, hogy a vasszekrényben a legmodernebb kasszafuró-készülékkel operáltak villamos áram segítségével. A betörők oly ügyességgel végezték a kasszafurást, hogy az irodával szomszédos ház szobájában sem vették észre őket. A betörők nyomtalanul eltűntek.

— Általános bányász-sztrájk Felsősziléziában. Boroszlóból táviratozzák: A felsősziléziái bányákban kerek százezer munkás sztrájkol és egészen biztos, hogy e hét végéig a többi 20.000 bányász is sztrájkba lép és akkor a sztrájk általános lesz. A felsősziléziái szénkőszeltek már elfogytak és a gyárüzemekben külföldi szénrel dolgoznak.

— Felhőszakadástól megrongált vasuti vonalak. Az erdélyi részről tegnap este a főváros felé haladó vonatok utasai között nagy rémületet keltett, hogy a vonatok nyílt pályán egyszerre csak megállottak és nem folytathatták utjukat. Az történt ugyanis, hogy tegnap este hét-nyolcz óra között Csucsá, Kissebes és Bánffy-Hunyad állomások környékén hatalmas felhőszakadás támadt, mely az egész pályát víz alá borította s teljesen alámosta a pálya kavics-ágyát. A pálya ily módon teljesen használhatatlanná vált s még átszállással sem lehetett a forgalmat lebonyolítani. A bajon úgy segítettek, hogy az Erdély felől jövő vonatokat Törvis felé irányították s Aradon át nagy késéssel érkeztek Budapestre. A magyar államvasutak igazgatóságának értesítése szerint az elpusztult pályatestet ma délig ismét jó karba helyezték, úgy hogy a forgalom most már rendesen és zavartalanul bonyolítható le.

— Huszonnyolcz emberélet elpusztítója. Városban egy szörnyű ember került rendőrkézre. Letartóztattak egy Dzienkovszki nevű banditát, Rytaj-nak, a nemrég egy rablótámadásnál életét vesztett hirhedt banditának a zinkostársát. Kihallgatása alkalmával Dzienkovski megdöbbenő vallomást tett. Szinte dicsekedve mondta el, hogy Lublin-tartományban huszonnyolcz gyilkosságot követett el.

— Felrobbant gázcsövek. Ma délután az Óbudai hajógyárnál a gázcsapok egy kilométer hosszúságban hat helyen felrobbantak. A javító vizsgálat megkezdődött, a rendőrség nyomoz, hogy a bajt mi okozhatta.

— Önként jelentkezett csaló. Mint már megírtuk, a büntetőtörvényeszk vizsgálobírája elfogató parancsot adott ki Perlmutter Dávid ellen család, silkhasztás és okirathamisítás miatt. Perlmutter a lapokból értesült, hogy körözök, ma este önként jelentkezett, mire letartóztatták.

— A kisbiztereczi szerelmi dráma. Alsókubinból jelentik: A kisbiztereczi, szombaton lefolyt szerelmi drámára vonatkozólag közlik, hogy Szkokna bánatában önmagára akart löni, de a leány ki akarta csavarni kedvese kezéből a fegyvert, miközben az elsült és a golyó a leányba fúródott. Szkokna erre kétszer magára lött. Mind a kettő állapota javult. A leány vasárnap reggel még betegen meglátogatta Szkoknát és vigasztalta.

— Egy ügyvéd öngyilkossági kísérlete. Szatmárnémetiből jelentik, hogy Nagykárolyban dr. Adler Adolf 56 éves ügyvéd, az ottani függetlenségi párt elnöke ma föbelötte magát. Adlert a lövés nem ölte meg, de még nem tért eszméltre. Adler, aki teljesen rendezett viszonyok között élt, az utóbbi időben buskomor volt és ezért azt hiszik, hogy tettét önkivületi állapotban követte el.

— Csaló könvelő. Diamant Samu és Fia, Deák Ferencz-utcai szőrmekereskedő följelentést tett a rendőrségen, hogy Vécsei Mór nevű könvelője csekkokkal és váltókkal üzött csalás folytán tizenhatezer koronával megkárosította, azután megszökött. Vécsei a csalást postatakarékpénztári csekkokkal követte el. Ugyanis több csekken a fölveendő pénzüösszeg elé egy ezres számjegyet irt és minden ilyen alkalommal ezer koronát vágott zsebre, amikor pedig a postatakarékpénztártól megérkezett az értesítés, meghamisította. A váltók inkasszálsával is meg volt bízva s ezekből több darab váltót elsikkasztott. Most, amikor észrevették a csalást, a könvelő megszökött. A rendőrség erélyes nyomozást indított.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Goreczky Zsigmond belvárosi előjárót. Édesatyja, Goreczky Gyula nyugalmazott magyar királyi pénzügyi főbiztos életének 80-ik évében elhunyt Egerben.

Ehrmann Leon faiparost ma délután temették el igen nagy részvét mellett. Az egyházi szertartást dr. Devesi Simon főrabbi végezte. Ezután Horch Lajos, vezérigazgató Bécsből, az „Accordo“ fakivitel r.-t.-ban egyesült vállalatoknak és vezető személyiségeinek nevében meleg búcsuztatót intézett a halottthoz.

Párisból táviratozzák: A párisi Rothschild-ház fejének, Rothschild Ödön bárónak apósa, Halphen bankár tegnap itt meghalt.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Énekek éneke. Valahányszor egy művészt, előadót, vagy komponistát egy bizonyos élesen fan szüzcett oldaláról megismer a közönség, attól az időtől kezdve mindig ennek az első impresszióknak emléke marad fenn és bármilyen téren is arat sikert az illető, a hallgatók nagy tömege mindig az első reminiscenciákhoz tér vissza. Így voltunk mi Bossi Enricoval is. Évek óta ő a legnépszerűbborgonista, aki hangversenyeivel bennünket felkeres és tisztelői regékét mesélnek a milánói zeneakadémiáról, melynek, mint igazgató, az élén áll s amelynek orgona-osztályát vezeti. Ilyen híresség mellett aztán nem is lehet csodálni, hogy kompozícióit nem ismerjük annyira, mint amennyire értéküknél fogva megérdemelnék. Mindössze az a néhány orgonadarab vált nálunk közismertté, melyeket minden orgonista — szinte kötelességszerűen műsorába fel vett. Bossi műveinek ezt a méltatlan mellőzését szakította meg ma este a Népopera, midőn a fővárosi énekkar közreműködésével előadta a nagynevű olasz mester egyik legpompásabb alkotását, az Énekek éneke cz. oratóriumot. A bibliai kantáta a hasonló című ószövetségi könyv tartalmát öleli fel és helyezi be a zenekarba. Mint maga a könyv, úgy az oratórium is teljesen lírai. Soprán- és bariton szóló, vegyeskar és zenekar szerepel a partitúrán. Az egész műből széles lendülettel szinte kihajlik az orgonista Bossi, aki páratlan tökéletességgel és tudatos ökonómiával építi fel nagy művét. Kellő változatossággal követik egymást a karszámok, áriák és zenekari intermezzók. A recitativokat — legalább is a régi értelemben vett recitativokat — Bossi számúzi. Így zenéje folyton hevesen csapongó, de csak ritkán csap drámai hévben; inkább csak lírai; heves, de nem fájdalmas érzéseket akar festeni. Dolgozási módjában az újabb iskolák hatása érezhető, de alapjában véve klasszikus alapokon áll. A Népopera nagy igyekezettel adta elő a nagyszabású alkotást, és csak abban követett el hibát, midőn az előadás élére Sztojanovits Jenőt állította. Sztojanovits feltétlenül nagytudású ember, aki kisebb énekkarokkal és főleg kisebb feladatokkal szemben szép eredményeket ért el, de teljesen bizonytalan egy ilyen nagy zene- és énekkarnak az élén. Tagadhatatlan, hogy jóakarattal és nagy igyekezettel végezte feladatát, sőt néhány részt határozottan és szépen hozott ki a zenekarból, mely a töle telhető buzgalommal támogatta a dirigenszt. Az énekkar jó anyagu dilettáns együttes. A magánzólamokat Makray Erzsé és Horváth János énekeltek. Makray Erzsé, bár kissé mélyen feküdt neki, a menyasszonyi szólamot szépen és tudatosan énekelte. Horváth János jelentéktelen bariton hang. A közönség különben sokat tapsolt és szünet alatt melegen ünnepelte a szereplőket.

(p. a.)

(*) Magyar Biedermeyer. A művészetek előtében az empire-korszak végén, a modern seccsio kifejlődése előtt támadt egy érdekes stílus, mely minden jellemző tulajdonságával együtt korából sarjadt ki és hiven tükröztette vissza azt a milieut, melyből életre kelt. Ez a stílus a Biedermeyer, a polgáriasság, a langyos jólét stílusa. A nagy események fantasztikus sora szinte elkábitotta az egész művelt világot és szinte természetes volt az a depresszió, mely az izgalmas mozgalmak után beállott. Ebben a csendben, ebben a békés világtörténelmi pillanatban virágzott ki ez a stílus és rövidesen ekkor érte el zenitjét is. A városok művészete ez, a kispolgári történetek mosolyt keltő illatát leheli ki magából a Biedermeyer. A finomodó, kissé letompított színek, a plasztikusan kirajzolt körvonalak, a kissé lestilizált, de néhol az unalomig pepecselő dolgozási mód jellemzi ezt a stílust. Nálunk Pesten a hatvanas évek körül fejlődött általános jelenséggé, mert a pesti kispolgári levegő volt alkalmas milieu számára. Ekkor emelkedett fel elsőrangú művészi fokra az a négy hatalmas egyéni festő zseni, kik a magyar Biedermeyer-stílus legkiválóbb reprezentánsai Barabás, Brocky, Markó és Zichy. Ezt a művészetet

sülhetnek segélyben, akik önhibájukon kívül munkanélküliek lettek. A segélyek kiosztását a tanács által megállapított összegekben a kerületi előljáróságok fogják teljesíteni. Az első segély kiosztásánál figyelmeztetni kell az érdekelteket, hogy amennyiben folytatlagos segélyezésre tartanak igényt, igazolniuk kell, hogy időközben megfelelő munka után néztek a munkaközvetítő intézetnél, de eljárásuk eredményre nem vezetett.

(**Adóintés falragasz útján.** Azokat az adózókat, akik adótartozásaikat a fizetési határidő letevéig le nem fizették, eddigelé a kezüköz kézbe-sított írásbeli megintés útján egyenkint hívják fel hátralékaik lefizetésére és a zálogolást csak az intő után foganosították. Az új kezelési törvény a községi és városi adóhivataloknál fizetőkre vonatkozólag megszünteti a külön-külön való írásos intést és úgy rendelkezik, hogy az említett adóhátralékosokat ezentul évnegyedenként csak dobszó vagy hirdmény kifüggesztése által kell tartozásuk lefizetésére felhívni. Ez a törvényes rendelkezés, amely ez év februárjában lépett először alkalmazásba, most a májusi negyedben ismét alkalmazásba kerül. *Ezentul tehát senki sem kaphat írásbeli megintést és aki hátralékos tartozását a hirdményben kitett határnapon ki nem fizeti, azt azonnal meg fogják zálogolni.*

(**Virágos Budapest.** A Virágos Budapest Bizottság tegnap dr. Bartók József államtitkár elnöklésével ülést tartott, amelyen tudomásul vették, hogy a földmívelésügyi miniszter a bizottság akciójainak támogatásaképpen háromezer korona államsegélyt engedélyezett. A bizottság ezután a tavaszi virágdíszítő pályázat feltételeiről tanácskozott és ennek eredményeképpen a következő felhívást teszi közzé:

A „Virágos Budapest Bizottság”, amelynek célja, hogy a virágkultusz ápolása és terjesztése révén Budapest utcáit, házait, általában a város külső képét széppé, kedvessé, vonzóvá tegye, pályázatot hirdet lakóházak utcaablakainak, erkélyeinek, házak homlokzatának, üzleti kirakatoknak, vendéglőknek, kávéházaknak, mulatóhelyeknek virággal való díszítésére. A pályázók öt főcsoportra oszlanak: I. csoport. Itt pályázhatnak az elemi, polgári, közép- és ezzel egyenrangú szakiskolák tanulói, akik a díszítésre használt virágokat vagy maguk nevelik, vagy gondozzák, rendben tartják. A legértelmesebb huszonöt tanulóknak a bizottság díszes könyvjutalmat ad. A bizottság felkéri azokat a szülőket, akiknek gyermekei ilyen jutalomra számot tarthatnak, hogy a pályázatra a gyermekek nevét jelentsék be. II. csoport. Ide tartoznak a kislakások 1 2, legfeljebb 3 utcaablakkal. Ebben a csoportban a bizottság pénzdíjakat ad ki. És pedig: egy I. díj 200 korona, két II. díj egyenként 100 korona, ötven III. díj egyenként 30 korona. Mindegyik díjjal oklevél jár. III. csoport. Ide tartozik a háromnál több utcaablakos lakások összes ablakainak esetleg erkélyvel együtt, vagy külön az erkélyeknek díszítése. Ebben a csoportban kiadásra kerül: egy aranyérem, tíz ezüstérem, huszonöt bronzérem oklevéllel együtt. IV. csoport. Egész lakóház homlokzatának egységes díszítése. Díjak: egy aranyérem, három ezüstérem, tíz bronzérem oklevéllel együtt. V. csoport. Kirakat, vendéglő, kávéház, mulatóhely, általában üzletek külső díszítése. Díjak: egy aranyérem, öt ezüstérem, huszonöt bronzérem oklevéllel együtt. Minden csoportban a díjakon kívül a bizottság a szükséghez képest elismerő okleveleket ad ki. A pályázaton való részvétel bejelentésére a bizottság irodája (IX., Üllői-ut 33-37. Országos Magyar Iparművészeti Társulat) minden jelentkezőnek telefonon (József 6-78), vagy levelezőlapon közölt kívánságára külön bejelentő ivot küld. Ezt a bejelentő ivot, pontos adatokkal kitöltve, legkésőbb folyó évi június hó 10-éig kell beküldeni a bizottság címére. A bírálóbizottság június 20-áig fogja a díszítéseket megbírálni és pedig első sorban a bejelentetteket és csak ezek után veszi esetleg fogyelemba a be nem jelentett virágdíszítőket.

Végül a bizottság elhatározta, hogy úgy a bizottságba, mint a pályázatok elbírálására alakítandó juryre meghívja mindazokat, akik az eddigi pályázatokon arany- vagy ezüstérmeket kaptak.

(**Az esküdték 1914. évi lajstroma.** Az esküdték 1914. évi alaplaajstromának összeállítására az előjárók az összeíró bizottságokat a kerületi választmányok kebeléből kiküldték

és azokat május elején fogják megalakítani. A bizottságok a személyesen jelentkezőket május 5., 6. és 7-én írják össze, az elkészített alaplaajstromot június 1-15-ig közszemlére teszik ki s ezalatt az idő alatt a felszólalásokra tett észrevételeket is elfogadják. Erről a határozatról a kerületi előjárók két közös hirdetést bocsátanak ki.

(**Könyvtár az állatkertben.** Szabó Ervin könyvtári igazgató előterjesztést tett a tanácsnak, hogy az állatkert látogatói részére az állatkertben főkönyvtárat létesítsenek. A tanács ehhez az előterjesztéshez hozzájárult.

KÖZIGAZGATÁS.

Szegedy Albert ünneplése,

— Kiküldött tudósítónktól. —

Budapest, április 29

Szegedy Albert, rákoskereszturi főjegyzőtől, a jegyzők országos nagybizottsága elnökétől, nyugalmi vonulása alkalmával a gödöllői járás jegyzői lélekemelő ünnepély keretében bucsuztak el a mai napon.

Az ünnepély Rákoskeresztur község házában kezdődött, ahová Bitskey Gyula eszméri főjegyző küldöttség élén hívta meg az ünnepelet.

A község házában nagy és díszes közönség közepette Decsy József gödöllői főszolgabíró üdvözölte Szegedyt, kiemelve, hogy nemcsak mint jegyző, de mint a járás társadalmi életének egyik-teremtő és alkotó vezére is távozásával ürt hagy maga után. Hátra. Reményének ad kifejezést, hogy társadalmi tevékenységét továbbra is folytatja és a jegyzők nagy kérdései megoldásáért vivanó harcokban, mint ezeknek vezére, legalább ezuton továbbra is küzdeni fog a közigazgatás érdekeiért.

Ezután a jegyzői kar nevében Jamrisko Lajos, a kiváló közigazgatási szakíró, péczeli jegyző mondta el megható ünnepi beszédét. Beszédében megemlékezett a gyermekkor együtt eltöltött búvós-bájos, reményekkel, álmokkal teli éveiről, a fiatalkor mérésröptü terveiről, a férfi komoly, céltudatos határozott irányu munkásságáról. Meghatóan jellemzi Szegedyt, mint akinek szíve magába öleli a kor minden tagját és szeretetének kiapadhatatlanul buzgó forrása elárasztja annak kiesinyeit-nagyját egyaránt. Kifejezést ad annak, hogy a Szegedytől való bucsuzás fájdalmát csak annyit, hogy Szegedy a jegyzőké marad, mint a jegyzői érdekekért küzdő tábor vezére.

Szegedy Albert válaszul mélyen elérzékenyülve a meghatottsága suggestív erővel hatja át a jelen-voltakat. Percenkig lehet érezni, hogy a szívek mint olvadnak össze egy közös megilletődés, minden érzéket, gondolatot, ideget uraló hatása alatt. A szemekbe könnyek szökkennek, ki tudja, a fájdalom könnyü-e, vagy örömei, hogy „ez a férfi a miénk volt, amiénk marad.”

Kötelességet teljesíték — úgymond Szegedy — s a kötelességteljesítés tiszta öntudatával válik meg hivatalától. Feladatát nem látja bevégezettnek, mert minden erejével a jegyzői kar nagy érdekeiért fog ezután is küzdeni.

Az ünnepélyt bankett követte, amelyen a járás teljes számu jegyzői karán kívül résztvettek: Decsy József gödöllői főszolgabíró, Sárkány Ernő aszói főszolgabíró, Kiss Tibor tá. főszolgabíró, dr. Szilágyi Gábor szolgabíró, Bárgyovszky Árpád számvevő, dr. Lakatos Kálmán rákoscsabai esperes-plébános, Lakaitsek Kálmán rk. káplán, dr. Rácz Miksa orvos, Piller György állatorvos, Földváry Gyula máv. felügyelő, Winkler János gyógyszerész, Pestvármegye valamennyi járása jegyzőinek küldötte, köztük: Bitskey Gyula, Jamriska Lajos, Krenedits Sándor, Brandtner Pál, Elefánthy Kálmán, Jánosy Pál, Gemperle Károly, Udvardy János, Fáy Aladár, Kun Zoltán, Záborszky Zoltán és még ezamosan.

Az első tósztot Decsy József főszolgabíró mondotta aki az ünnepelt hervadhatatlan érdemeit méltatta. Bitskey Gyula fenkölt szavakkal ecseteli azt a meleg barátságot, amely őt Szegedyhez fűzi s a mely barátságának megingathatatlan alapja volt Szegedynek tiszta, egycnes jelleme, a jegyzői kar iránti szeretetének kiapadhatatlansága. Gyönyörü beszédben emlékezett meg dr. Lakatos Kálmán Szegedy alkotásairól, az ő működése alatt Rákoskeresztur, Rákosliget felvirágoztatásáról, amelyek ma méltók arra, hogy a főváros keretüül szolgáljanak.

Beszélték még dr. Szegedy Ernő, aki méltó utóda lesz nagynevü atyjának, Sztankovics László, Krenedits Sándor és többen.

A társaság késő esti órákig együtt maradt.

Mi, a harcos jegyzők organuma, szintén üdvözöljük a harcra kész jegyzők vezérét.

Ahonnét az asszonyok is kivándorolnak. A szépséges Balaton vidékét is állandóan népteleníti a kivándorlás. Siófoki jelentés ezerint az utolsó hetekben arra a szomorú tapasztalatra jutott a hatóság, hogy most már az asszonyok és leányok is nagy számmal vándorolnak ki. Az elmúlt héten a Kárpátiával 43 somogyi kivándorló ment ki és két férfi kivételével, mind asszony és leány volt.

Kutyairtas Besztercebányán. Besztercebánya városban és a környékén erősen terjed a veszettség. Bár szigorú ebzárlatot rendeltek el, alig mulik el hét, hogy öt embert föl ne kellene szállítani a Pasteur-intézetbe. Most végre az alispán energikus rendszabályokhoz nyult és elrendelte, hogy Besztercebányán és a környékbeli falvakban az ebeket teljesen irtsák ki.

TANÜGY.

= Polgári iskolai tanárok közgyűlése. Az Országos Polgári Iskolai Egyesület pestvidéki körö tegnap tartotta évi rendes közgyűlést Törökszentmiklóson. Páthy Károly elnök báró Eötvös József születésének századik évfordulója alkalmából kegyeletes szavakkal méltatta az első nagy kultusz-miniszternek uttörő munkásságát. Páthy Sándorné kecskeméti tanítónő az önképző körök kiváló kedély-és értelemképző erejéből, Gulyás Flórián törökszentmiklósi tanár Wagner János kiváló természetrajz tanításáról, Orbán Nándor kecskeméti tanár a polgári iskolai tanárképzés négy évre való fel-emeléséről és az egyetem belevonásával történő képzéséről, Szurmó Ambrus nagykőrösi igazgató pedig a polgári iskolai tanárok nyugdíj-ügyében a harminczöt évi kötelező szolgálat méltányosságáról tartott előadást.

= A tanítói árvaházról. A Magyarországi Tanítók Árvaházi Egyesülete szombaton délután tartotta választmányi ülését Budapesten a gróf Károlyi-utcai elemi iskolában. Az ülésen Szombathelyi György alelnök elnökölt. Beszámolt az elnökség ezen az ülésen a hozott határozatok fogatosításáról és jelentést tett a legutóbbi ülése óta előfordult ügyekről. Onody Gusztáv igazgató az árvaházi növendékek állapota felől tájékoztatta a választmányt. Gundy Károly pénztáros jelentése után elhatározta a választmány, hogy ez évi közgyűlést július első hetében tartja meg.

Nyilttér.

Érvaházban közölttökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Lakások Rakóczi-ut 51.

ujjonnan épülő házban, melyek üzleti célokra is alkalmasak, mint divatszalon, pensio, iroda. Üzlet-helyiségek portállal, ugyszintén műhelyek kiadók. Bővebbet a helyszínen vagy telefonon 101-63 és 44 62.

Lakások József-körut 66

Madách-utca 38, Garay-tér 14, Ilka-utca 20, Csengeri-utca 7 és 82. — **Bolthelyiségek:** József-körut 66, Csengeri-utca 82. — **Pinceműhelyek:** Ilka-utca 20, Csengeri-utca 7.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbaajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az ércsított gyomroli 2-3 óra alatt teljesen rontbe hozza.

Kis üveg 40 fillér Nagy üveg 60 fillér

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A szigorú cenzor botlása. Dr. Fényes Samu ügyvéd, az Uttörő szerkesztője, egyik feladvásának betiltása alkalmából lapjában *Perczel Győző* barcsi tb. főszolgabíró ellen támadó cikket tett közzé, amely miatt *Perczel* sajtópört indított *Fényes* ellen. Az esküdtbírósg ez ügyben *felmentő ítéletet* hozott, de ezt az ítéletet a verdikt formáságának szabálytalan volta miatt a *Kuria megsemmisítette* és új tárgyalást rendelt el. Ma délelőtt volt ebben az ügyben a második tárgyalás a budapesti esküdtbírósg előtt, miközben mulatságos jelenet játszódott le. Az esküdtek ugyanis ismételen *felmentő verdiktet hoztak*, amelynek a kihirdetésénél az esküdtek főnöke abba a hibába esett, hogy a főkérdésre adott feleletnél a „nem” szavazat számárányát is kihirdette és „hétnél több nem”-et mondott. A bíróság elnöke — mintha vpera esipte volna meg — izgatottan pattant fel és *szólt a bíróságnak a téves enuncziációt, nehogy a Kuria ismételen megsemmisítő határozatot hozni legyen kénytelen. A hallgatóság soraiban hangos püsszegés hallatszott, mert még az egyetemi golyák is tudják, hogy felmentő verdiktet eszén a szavazatok számáránya nem a nyilvánosság elé való. Az esküdtek főnöke pedig Fürst Máttyás ügyvéd, az ügyvédvizsgáló-bizottság egyik legszigorubb tagja volt, aki a vizsgára készülő ügyvédjelölteknek valósggal réme.*

§ Az oláh lázító pap fogva marad. Debrecenből jelentik: A debreczeni ítéletábla tanácsa ma tárgyalta *Marosan György* kismajtényi oláh pap felfolyamodását *Jankovich* görög-katolikus vikárius ellen intézett inzultusok miatt történt leartóztatása ellen. A tábla a felfolyamodást elutasította, mert nem okot a szatmári törvényszék vádánása határozatának megváltoztatására. *Marosan* ennél fogva fogva marad.

§ *Vida Pista* a bíróság előtt. *Kossuth Ferencz* volt komornyikja, *Vida Pista* és felesége állottak ma vádlottakként a büntető bíróságánál több rendbeli rágalmazás és becsületsértéssel vádolva. Pár héttel ezelőtt *Vida István* bizalmasa tudatta *Kulcsár* Bélával, hogy több oly levél van a birtokában, amelyeknek tartalma kellemetlen *Kossuth Ferenczre*. *Kulcsár* Béla ezt a bizalmas közlést még bizalmasabb módon közölte magával *Kossuth Ferencz* felé, aki aztán a rendőrség segítségével visszaszerezte leveleit volt komornyikjától. *Vida István* haragja most árulója *Kulcsár* Béla ellen irányult s ennek az ellenséges viszonynak első megnyilatkozása az volt, hogy *Vida* felesége márczius 23-án, husvét vasárnapján, délelőtt a New-York kávéházban „*Vesze neked, te gazember, csirkefogó, zsaroló!*” szavakkal tetteleg inzultálta az ott reggeliző *Kulcsár* Bélát. Másnap *Vida István* *Kossuth Ferencz* elszóbjában összehatalkozott *Kulcsár* Bélával. Mikor meglátta árulóját elfogta az indulat: „*Na te gazember, most én következem!*” kiáltással esernyőjével akart végigütni *Kulcsár* Bélán. *Kulcsár* a váratlan támadásra revolvert rántott elő, mire *Vida István* meghökkenett és elállott inzultáló szándékától. A két rendbeli inzultus miatt *Kulcsár* Béla becsületsértés vétségei miatt tett feljelentést *Vida István* és felesége ellen. De bepanaszolta ezeket még külön két rendbeli rágalmazás vétségeért is. A mai tárgyaláson tanuként *Harsanyi Adolft*, a New-York kávéház társtulajdonosát, *Dugonics Sándor* pinézert, dr. *Pallay Sándort*, majd végül *Jancsó Istvánt*, *Kossuth* komornyikját ballgatták ki. *Vida* védője, a jogos felháborodás fenforgásának bizonyítása czéljából újabb tanúk kihallgatását kérte s ezért a bíró a tárgyalást május 21-re halasztotta.

§ *Arany Győző* újabb büntünye. Sokat foglalkoztak a lapok a törvényszéki rovatban *Arany (Strausz) Győző* mérnök viselt dolgaival. A vizsgálóbíró segítségével likvidált *Felher Kerest* szövetkezett büntünyéből kifolyólag a büntetés törvényszék el is ítélte már hét hónapi börtönrre. Hosszas huzavona után *Arany Győző* ezt a jogerős bünté-

tést csak nemrégiben töltötte ki. Most újebban meggyült a baja a büntető bírósággal. Pár évvel ezelőtt *Kása József* vidéki dúsgazdag építési vállalkozó egy 900 koronás fedezeti váltót adott át neki. *Arany Győző* a fedezeti váltó értékét *Kásától* megkapta ugyan, de a váltót nem adta vissza *Kásának*, hanem *Faragó (Flaschner)* Jenő kabareigazgató által peresített *Kása József* ellen. Az építési vállalkozó feljelentésére a kir. ügyészség magánokirathamisítás büntette miatt emelt vádat ugy *Arany Győző*, valamint *Faragó (Flaschner)* Jenő ellen. Az ügyészi vádirat ellen *Arany Győző* kifogásokat adott be a büntető törvényszék vádtanácsához. A kifogásokban letagadta, hogy a váltót ő adta volna át érvényesítés czéljából *Faragó (Flaschner)* Jenőnek. Tagadása azonban mitsem használt, mert a vádtanács ma tartott ülésében ugy *Arany Győzőt*, valamint *Faragó (Flaschner)* Jenőt magánokirathamisítás büntettéért vád alá helyezte.

§ *Pallós és Rónai*. A büntető törvényszék ma folytatta *Pallós (Pollák)* Jenő és *Rónai (Reichlinger)* Gyula család bukási és *Jarmincsnégy* rendbeli magánokirathamisítási büntünyében a fő tárgyalást. A mai napon a kir. ügyész terjesztette elő a vádat, amelyben mindkét vádlottat család bukás büntettével, huszonhárom rendbeli magánokirathamisítás, tíz rendbeli csalás és egy rendbeli sikkasztás büntetteivel vádolta meg. Utána a védők terjesztették elő a védelmet. A bíróság ebben az ügyben az ítéletet holnap délelőtt fél tizenkét órakor hirdeti ki.

SPORT.

Budapesti ügetőversenyek.

— Nyolczadik nap. —

Csak négy ló vett részt az *Áprilisi versenyben*, melyet *Juliette* nyert meg nagy fölényvel. Ellenfelei folyton vagdosták. A megnyitó futamot *Juhás* könnyen nyerte, ugyanígy nyert *Immergrün* a második futamban. Csakhogy amilyen könnyen nyert a *Hauser*-ló, olyan egy-kettőre el is ütötték a győzelemtől s ugyanebben a futamban *Grillet* a harmadik pörztől. *Rendezvous* könnyen bánt el ellenfeleivel. Igen formán kívül futott *Peter Bellini*, míg *Drégely* kezd jönni. Az ötödik futamot — bírói ítélet szerint — *Gitana* nyerte meg, de a publikum ugy vélekedett, hogy *Az Est* volt a győztes s így pénzükért legalább kifütyölték a bírót, mást ugy se tehettek. *Istar* a hatodik futamban szaporította a *Wolai*-lovak győzelmét, a kettesfogatuknál pedig ismét *Solymossy* báró győzött. Részletes eredmények:

I. Háromévesek verseny. Díj 2000 K. 1. *Wolai* ménes *Juhás* (Ederer), 2. *Pozsony*, 3. *Schwartz Peter*. — Nem helyezve: *Cath up*, *Bócsi*, *Feleség*, *Unison*, *Queen Woodnut*, *L. Lola*, *Leontine*, *Lidike*, *Haris*, *Jóvan!* — Tot.: 10:23, 20:31, 38, 250. — Idő: 1 p. 37 mp.

II. Eladó-verseny. Díj 1500 K. 1. *Br. Solymossy J. Bokréta* (Feiser), 2. *Belladonna*, 3. *Rajta*. — Nem helyezve: *Antal*, *Grille*, *Immergrün*, *Dallos*, *S. Nini*. — Tot.: 10:43, 20:32, 28, 38. — Idő: 1 p. 32.9 mp.

III. *Benedikt*-díj. Díj 2000 K. 1. *Brunati F. Rendezvous* (tulajd.), 2. *Drégely*, 3. *Iluskám*. — Nem helyezve: *Felszemű*, *Heimweh*, *Lizzie*, *Hamurabi*, *Peter Bellini*. — Tot.: 10:42, 20:38, 45, 53. — Idő: 1 p. 27.4 mp.

IV. *Áprilisi díj*. Díj 2600 K. 1. *Hauser L. Juliette* (Tappan), 2. *Miss Codero*, 3. *Valient Victory*. — Nem helyezve: *Csalfa*. — Tot.: 10:18, 20:24, 24. — Idő: 1 p. 33.4 mp.

V. *Nagyváradi díj*. Díj 1800 K. 1. *Bélyi ménes Gitana* (Seager), 2. *Az Est*, 3. *Ludas*. — Nem helyezve: *König*, *Imperator*, *Imitator*, *Hallunke*. — Tot.: 10:51, 20:40, 36, 37. — Idő: 1 p. 27.8 mp.

VI. *Ujpesti díj*. Díj 1800 K. 1. *Wolai ménes Istar* (Ederer), 2. *Echo*, 3. *Magicza*. — Nem helyezve: *Kadet*, *Mumius*, *Ingríd*, *Mili*, *Ilse II.*, *Berkes*, *Infantka*, *Kálmán*. — Tot.: 10:30, 20:27, 28, 44. — Idő: 1 p. 33.8 mp.

VII. *Kettesfogatu urkocsiverseny*. Díj 2000 K. 1.

Br. Solymossy J. Belle Marinet—Glockenspiel (br. Sennyey G.), 2. *Dada—Yes my Boy*, 3. *Durozás—Száz arany*. — Nem helyezve: *Nicóla—Varázskeringő*, *Gfimes II.—Kárász*, *Muzsika—Vedemó*. — Tot.: 10:25, 20:47, 42. — Idő: 1 p. 45.4 mp.

Bécsi versenyek.

— Tizedik nap. —

A *Tartar-versenyben* a legutóbb figyelemre méltóan futott *Frou-Frou*, két oly gyors lovat vert meg, mint *Pesztónka* és *Satrap* s ezzel a futásával bebizonyult, hogy egyike lesz legjobb flye-reinknek. A *King Rob-handicap* meglepetés volt *Skakjótó* győzelmével, míg a fogadott *Koppantó* hely nélkül futott: Részletes eredmények:

I. *Eladók verseny*. Díj 3000 K. Táv. 1600 m. 1. *Dávid E.* 36 sm *Editor* 48 kg (Trizubski), 2. *Redgrey* 36 pher *Verkanntes Genie* 51 és fél kg (Sas), 3. *Negropontes Gy.* 36 pm *Illner* 55 és fél kg (Abos). — Futottak még: *Epson*, *Kabeubratl*, *Bieskás*, *Nimród*. — Könnyen 3 hossal első, fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:78, 20:50, 33, 37. — Könyvfogadások: 2 és fél *Verkanntes Genie*, 3 és fél *Illner*, 3 *Giergl*.

II. *Achilles II.-verseny*. Díj 3000 K. Táv. 1800 m. 1. *Bamberger I.* 36 pm *Nagykörü* 50 kg (Korb), 2. *Mühlhoff* ménes 36 pm *Tragopan* 54 kg (Hotár), 3. *Dreher A.* 46 pm *Giergl* 65 és fél kg (Ferguson). — Futottak még: *Várnagy*, *Csakberény*, *Dalaj Lama*, *Cocasse*. — Könnyen 1 hossal első, fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:38, 20:24, 24, 29. — Könyvfogadások: 2 *Tragopan*, 2 és fél *Nagykörü*, 3 *Giergl*.

III. *Tartar-verseny*. Díj 5000 K. Táv. 1000 m. 1. *Péchy A.* 36 sk *Frou-Frou* 52 és fél kg (Shaw), 2. *Dávid E.* 66 sk *Pesztónka* 57 és fél kg (Pretzner), 3. *Baltazzi A.* 46 pm *Satrap* 61 kg (Varga). — Könnyen 2 hossal első, fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:22. — Könyvfogadás: 1 és fél *Frou-Frou*.

IV. *Aspirant-verseny*. Díj 3000 K. Táv. 2000 m. 1. *Central Reitinstitut* 36 pm *Florestan* 53 kg (Hotár), 2. *Lov. Lendau H.* 36 pm *Fasolt* 56 kg (Gulyás), 3. *Dávid E.* 36 sm *Biró II.* 56 kg (Tausz). — Futottak még: *Lump*, *Waterloo*. — Erős küzdelem után rövid fejhosszal első, rövid fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:224, 20:98, 44. — Könyvfogadások: 2 és fél *Fasolt*, 12 *Florestan*.

V. *King Rob-handicap*. Díj 5000 K. Táv. 1200 m. 1. *Dávid E.* 36 pm *Skakjótó* 50 és fél kg (Pretzner), 2. *Mautner V.* 36 sm *Retract* 47 kg (Danek), 3. *Geist G.* 56 sm *Reontra* 56 és fél kg (Janek). — Futottak még: *Zoltán*, *Lesbos*, *Macaulay*, *Seagull*, *Sunny-side*, *Hindu*, *Csepodár*, *Agrár*, *Jeanne d'Arc*, *Alpenveilchen*, *Baby II.*, *Szaracén*, *Matchless*, *Primissima*, *Hungaria*, *Koppantó*, *Wuscherl*. — Könnyen 1 hossal első, félhosszal harmadik. — Tot.: 10:72, 20:97, 51, 62. — Könyvfogadások: 5 *Retract*, 7 *Reontra*, 12 *Skakjótó*.

VI. *Abadályverseny*. Díj 4000 K. Táv. 3200 m. 1. *Issekutz Gy.* 46 sm *Mokány* 67 és fél kg (Kollár), 2. *Rédey R.* 46 pm *Veinard* 61 és fél kg (Nosal), 3. *Geist G.* 46 pm *Dani* 61 és fél kg (Lipták). — Futottak még: *Normanne*, *Hableur*, *Tábornok*, *Nidor*, *Jöszte!* — Könnyen 1 és fél hossal első, rövid fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:18, 20:25, 35, 65. — Könyvfogadások: 1 és negyed *Mokány*, 4 *Veinard*.

VII. *Eladók handicapja*. Díj 3000 K. Táv. 1200 m. 1. *Szemere M.* 36 sk *Sartorella* 49 és fél kg (Varga), 2. *Dávid E.* 36 pk *L'amour* 50 és fél kg (Pretzner), 3. *Mühlhoff* ménes 46 pk *Love me* 60 és fél kg (Carslake). — Futottak még: *Sanda*, *Biserita*, *Ivoire*, *Katapila*, *Tehabouk*, *Tersato*, *El Kantara*, *Izus*, *Kréta*, *Bergl*. — Igen könnyen 2 és fél hossal első, félhosszal harmadik. — Tot.: 10:32, 20:29, 42, 65. — Könyvfogadások: 2 és fél *Sartorella*, 3 és fél *Love me*, 4 *L'amour*.

() *Kettős bajnoki mérkőzés*. *Osütörtökön* délután *Kettős bajnoki mérkőzés* lesz az *Üllői-uti* pályán. Délután 3 órakor a *BTC* játszik a *TTC*-vel, délután 5 órakor bajnokcsapatunk, az *ETC* a *MAC*-al matchel a bajnokságért.

() *A BAK és a BTC* Bécsben. A válogatott mérkőzést követő héten két csapatunk megy fel Bécsbe és játszik ottan két első osztályu csapattal. *Osütörtökön* a *BAK* a *Praterben* a *WAC*-al mérkőzik és vasárnap a *BTC* ellenfele az *Amateur* csapata lesz.

() *Az első lovaspólok-mérkőzés*. A *Budapesti Polo Club*, mely már napok óta erős tréninget folytat a budapesti löversenyter belsejében levő pályáján, első ezidei mérkőzését *csütörtökön*, május 1-én délután 4 órakor tartja.

Heti műsor:

Április hó	Nemzeti Színház	Magy. Kir. Operaház	Várszínház	Népopera	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Fővárosi Nyári-Színház (Badai-Színkör)	Budapesti Színház	Uránia
1 Csütörtök	A faun	A tévedt nő	—	Tengerész Kató Aranyeső	Az ördög Az elnök	Az isteni szikra	A cigányprimás	Leányvásár	Die Jammersperli Die Frau Gretl	A francia forradalom Don Quijote
2 Péntek	A fogadott apa	Tannhäuser	—	Hoffmann mesél	A telefon	A farkas	A cigányprimás	Leányvásár	Der guttzitzende Frack	Don Quijote
3 Szombat	A fogadott apa	A tékozló fia Bathory Erzsébet	—	Aran eső	Sztrájkolagóya	A rab ólógva	A cigányprimás	Bányameser	Die Frau Gretl	Az országos színház művészeti akadémia előadása
4 Vasárnap	Délután: Este	Savitri A lányom A fogadott apa	—	Aran eső	A mumus Sztrájkolagóya	A szerencse fia A farkas	Limonádé ezredes A cigányprimás	Bányameser	Die Trutzige Der guttzitzende Frack	—

KÖZGAZDASÁG.

Csatáry vezérigazgató ünneplése. A Dunagőzhajózási Társaság forgalmi igazgatóságának és a Mohács—Pécsi vasut üzletigazgatóságának tisztikara abból az alkalomból, hogy a Dunagőzhajózási Társaság vezérigazgatója, csatári Csatáry Frigyes udvari tanácsos, súlyos betegsége után ma először jelent meg Magyarországon, nagy és meleg óvációban részesítette. Ez alkalommal Csatáryt karai Neugebauer Viktor miniszteri tanácsos, a Dunagőzhajózási Társaság magyarországi forgalmi igazgatója és a Mohács—Pécsi—Vasut üzletigazgatója a tisztikar nevében meleg szavakkal üdvözölte, kifejezést adva Csatáry iránt érzett meleg ragaszkodásának, amire az ünneplést elérőkényedve mondott a tisztikar iránta való ragaszkodásának spontán megnyilatkozásáért köszönetet.

Trencsénvármegyei Helyiérdekű Vasut Részvénytársaság. A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság helyiségeiben ma tartott meg a Trencsénvármegyei Helyi Érdekű Vasut Részvénytársaság alakuló közgyűlése. Az új részvénytársaság a Magyar Bank által finanszírozott esacatrencsénmakói helyi érdekű vasut kiépítésére és üzemben tartására alakított s alaptőkéje 4.328.600 koronában állapított meg. Az igazgatóság tagjai lettek: Balogh-Blum Brunó, Bér Dezső, Bleuer Ödön, dr. Dobay Aurél, dr. Dubsky Alfréd, Fleissig Sándor, dr. Glücklich Emil, dr. Gyuriss Emil, Janovitz Emil, Kucsis István, dr. Lange Kálmán, báró Lévy Lajos, dr. Oláh Gábor, dr. Pásztor József és dr. Urbanovich Zoltán; a felügyelő-bizottság tagjai pedig: dr. Buszlin Gyula, Fényes Arthur, dr. Holzmann Lajos és Pláner Nándor. Az alakuló közgyűlést követő igazgatósági ülésen elnökké báró Lévy Lajos, alnökké pedig Balogh-Blum Brunó választották meg.

Az idegen verseny ellen. Érdekes háttere van annak a szervezkedésnek, amely a napokban a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége kebelében alakult Központi Fűtési és egészségügyi berendezések szakosztályába tömöríti az érdekelt iparágak képviselőit. Néhány hét előtt — amint meg is írtuk — a magyar központi fűtési gyárosok és vállalkozók közös beadványával fordultak a kereskedelmi és közoktatásiügyi miniszterekhez, amelyben szövé tették azt a működést, amelyet szakmájukban Lázár Pál udvari tanácsos, műegyetemi tanár egy külföldi cég érdekében kifejt s fölvetették azt a kérdést, vajjon egy műegyetemi tanár állásával összefér-e, hogy oly idegen cégnek csinál propagandát s befolyásával kieszközli, hogy a közszállítási szabályzat intézkedései ellenére nemcsak hatósági munkákat nyer el, de a külföldi céget egyenesen előnyben részesítik a hazai, itt évtizedek óta letelepedett és adót fizető cégek rovására. Így a Mester-utcai kereskedelmi iskola palotájának berendezésével minden verseny nélkül a berlini cég bizatott meg. Mindezek az események nagy nyugtalanságot keltettek a hazai vállalkozók körében annál is inkább, mert a Mester-utcai iskola ügyében kilátásba helyezett szigorú vizsgálatról sem hallatszik többé semmi. Legujabban nagy megütközést keltett az is, hogy a soproni közoktatási tanács elnöke Lázár Pál ajánló levelével jelent meg az alispánnál, hogy ezzel az ajánlattal szerezzék meg a munkát a német cégnek a magyarokkal szemben. Természetesen, hogy a Lázár Pál udvari tanácsos által protezsált cég sikerein felbuzdulva más külföldi cégek is próbálkoztak Magyarországon s valósággal elviselhetlenné teszik a helyzetet a magyar cégek számára oly időpontban, amidőn az építkezések szünetelése miatt az idegen cégek versenye a nélkül is súlyosak a viszonyok. Mindezek a körülmények az érdekelt körében mérlegelték a szervezkedés gondolatát, mert azt remélik, hogy a szervezkedés révén könnyebben ellensúlyozhatják az idegen cégek versenyét. Elsősorban céljuk a közvélemény megfelelő tájékoztatása, de azt remélik, hogy a szervezkedés révén sikerül elérniük azt is, hogy a kereskedelmi minisztérium megfelelő támogatásban fogja részesíteni a magyar vállalkozókat s a közszállítási

szabályzat szellemének érvényt szerezve legalább a hatósági munkálatoknál lehetlenné fogja tenni az, idegen cégek versenyét.

Kiállítási ügyek. Az országos magyar kiállítási központ munkabizottsága tegnap délután Zsolnay Miklós főrendiházi tag elnöklésével ülést tartott, amelyen dr. Tonelli Sándor és Resovszky Béla jegyzők jelentést tettek az előkészület alatt lévő újabb külföldi kiállításokról. Az iroda gondoskodott róla, hogy az összes készülékekben lévő kiállításokra vonatkozó adatok beszereztesse és ezek az adatok az érdeklődő közönségnek bármikor rendelkezésére álljanak. Gelléri Mór ügyvezető-főtisztár utalva a felmerült hírekre, hogy a kormány 1916-ban országos kiállítás rendezését vette ttrve, bejelentette, hogy a központ adott időpontban, ha konkrét javaslat csakugyan tétetnék, gondoskodni fog az összes szakegyesületek véleményének összegyűjtéséről. Zsolnay Miklós kijelentette, hogy a mostani viszonyok, a gazdasági depresszió időszaka egyáltalán nem alkalmasak egy kiállítás előmunkálatainak megindítására. Az 1916. és 1917. év őszei a legfontosabb vám- és kereskedelmi tárgyalások időpontjával és nem is volna célszerű éppen egy ilyen alkalommal a külföldi versenyt a magyar ipar viszonyairól egy nagy kiállítás keretében tájékoztatni. Foglalkozott ezenkívül a központ a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara átiratával, amely közölte, hogy április 15-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy 1917-ben tartandó szintén országos jellegű kiállítás rendezését és ehhez a központ támogatását kérte. Tekintettel arra a körülményre, hogy eddigelő Erdélynek még nem volt alkalma mezőgazdaságát és iparát külön kiállítás keretében bemutatni, továbbá, hogy ez a kiállítás egy budapesti országos kiállítással össze nem mérhető és a jelzett aggodalmak itt fenn nem foroghatnak, a bizottság úgy határozott, hogy a kamarát e törekvésében támogatni fogja.

Az Általános Kőszénbánya közgyűlése. A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat ma tartotta XXI. rendes évi közgyűlést gróf Teleki Géza elnöklésével. Megjelent 50993 részvény képviselőben 37 részvényes. Az igazgatóság évi jelentését Szende Lajos vezérigazgató terjesztette elő; kimejték ebből a következőket:

A világszerte uralkodott nagy szénszükséglet hazánkban is az egész év folyamán tartó, élénk keresletben nyilvánult meg. A fokozott keresletnek, a többi bányavállalatokhoz hasonlóan, csak részben tehettek eleget, mert hazai viszonyaink még átmenetileg sem engedik meg a termelés erőszakolt emelését. Arra szorítottak tehát, hogy lehetőleg betartsák eddig követett programjukat, mely szerint évről-évre mérsékelten fokozódó szeménynyírást igyekeznek vevők rendelkezésére bocsátani. A múlt évi szénszállításuk a Borsodi Szénbányák Részvénytársasága szállításával együtt 23.810.067 mm. volt, mintegy 1.2 millió mm.-val több az előző évinél. A többletet ismét a tatabányászati termelte. Felsőgallai cementgyárunk első, napi 20 kocsiakomány gyártására tervezett része a múlt év nyarán programszerűen megkezdte az üzemet. Az elért eredmények feljogosították arra, hogy ezen üzem fejlesztését folytassák és ez év nyarán már kétszeres mennyiséget — napi 40 kocsiakomány cementet — fognak gyártani. Ezzel első fele készülné el tervezett gyártelepünknek. Felsőgallai mésztelepünk a múlt évben a fővárosban megépített építkezési konjunktúra folytán nem fejthette ki egészen teljesítőképességét. A brikettgyártás költségeit a külföldi szurok árának rohamos emelkedése aránytalanul megrágitotta, miért is a gyártást a jövőben csökkenteni fogják. Eztergommegyei tokodi és doroghi bányászataik üzeme az ottani természetbeli nehézségek folytán változatlanul küzdelmes. A Borsodi Szénbányák Részvénytársasága üzemi eredménye az előző évi keretben mozog, az osztalék ismét 4 és egyhatod százalékos lesz. A Nyugatmagyarországi Kőszénbánya Részvénytársaság rendszeres feltárási munkálatai tovább haladtak és az imént megnyitott privignyitrabányai vasuton már a piacra jön elismert minőségű szántermeke. A Vasmegeyi Falermelés iparvasutját üzembe helyezték és tetemes bányafelkészületük egyrészt már a folyó évben saját termelésükből, a piaci árnál is olcsóbban nyerik.

A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a jelentést és jóváhagyta az évi zárószámadást, mely szerint az 1912. évi 2.200.000 K értékesítéskénti tartalékleírás után fennmaradó 5.130.019.58 K tiszta nyereségből 700.000 K az általános tartalékalapra, 30.000 K külön adományul a tisztviselők nyugdíjalapjára, 100.000 K a bányatárspénztárak részére, 100.000 K munkásjóléti tartalékalapra, 508.202.74 K az igazgatóság és a tisztviselők alap-szabályszerű jutalékára és 3.040.000 K a részvény-

tőke 19 százalékos osztalékára fordítottassék, míg a fennmaradó 651.816.84 K további leírásokra használtassék, végül a múlt évről áthozott 897.687.86 K változatlanul új számlára vezetessék át. Ezután a közgyűlés egyhangulag megadta a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak és elhatározta, hogy az osztalék-szelvényt a szokásos helyeken f. évi május másodikától kezdődőleg 38 koronával fogják beváltani. Az igazgatóságba újból beválasztottak: Biszeghi Rudolf és Szende Lajos; a közgyűlést követő igazgatósági ülésen elnökké gróf Teleki Géza, alnökké Biszeghi Rudolf választott meg, Gábor Bertalan és Krausz Frigyes cégjegyzők pedig igazgató-helyettesekké nevezettek ki.

Virágüzlettulajdonosok első kongresszusa. A budapesti kereskedelmi és iparkamara vednöksége alatt álló Tavaszí Vásár alkalomból a pünkösdi hetében tartandó kereskedelmi szakértekezletet sorában megtartatik a virágüzlettulajdonosok I. kongresszusa is. Tárgyai: az élővirágok szállításának javítása, gyűjtő szolgálat szervezése, fűthető, hűthető és bélelhető kocsi állítása, valamint a postacsomagoknak az expresszvonatok mozgópóztáján való felvehetője által a deailüzletek érdekének a megvédése, az utcai árusítás helyezközése, az utcai árusok adómentességének megszüntetése, a külföldi selejtes, vágott és cserpes virágokkal, az utczán járókelő parasztok tulkapásainak megszüntetése és a mozgó árusoknak a virágüzletek és kórházak környékéről való eltávolítása által, központi szövetesség létesítése stb. A kongresszuson részvevő vidéki virágüzlettulajdonosok a Mav összes vonalain a III. osztály jeggyel a II. kocsiosztályt és fél II. osztályú jeggyel a III. kocsiosztályt használhatják. Az igazolványokat a budapesti kereskedelmi és iparkamara árumintavásár osztálya 55 fillér költség megtérítése ellenében küldi meg a jelentkezőknek.

A bankhivatalnokok pragmatikája. A pénzüntézetit tisztviselők régi kívánsága, hogy munkaidejük, fizetési előléptetésük és jogviszonyuk pragmatikusan rendezessék. A Pénzüntézetit Tisztviselők Országos Egyesülete a pragmatika kivívásáért ma — t elkövet és széleskörű agitációjának lesz is sikere. Egyelőre ugyan az Egyesület agitációja nem nagy eredményt mutat föl, amennyiben egyik vezető pénzüntézetünk most tényleg létesített is pragmatikát, de ha az életbe lépne, az ediginél rosszabb helyzetbe kerülnének a hivatalnokok. Ennek a pragmatikának a megbeszélésére s a tagokkal való megösmertetésére ma este igén látogatott gyűlést tartott a Pénzüntézetit Tisztviselők Országos Egyesülete. Az értekezlet tárgyát Tóth Andor, az Egyesület nagy népszerűségnek örvendő elnöke ösmertette s a tagok általános tetszése mellett utalt a jó pragmatika szükségessére és bejelentette, hogy ha a most felszínre került szabályzatot nem vonja vissza, vagy nem módosítja a bank, úgy bármennyire is kerülnek, de kénytelenek lesznek eddigi magatartásukkal szakítva, erőlyosabb eszköz igénybe vételéhez folyamodni. Az elnök ösmertetéséhez több fölszólalás hangzott el s valamennyi a tisztoséges pragmatika kivívását jelölte ki az Egyesület jelenlegi legfontosabb programjának.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetéképtelenségeket jelent: Buder Károly utóda, Belényesi József Belényes; Keiner Márkus Kisepest; Müller Lék Szilágyssomlyó; Nemes József Nyitrabánya; Zavaczky Gyula Eperjes.

A záróra az ipartanácsban. Az országos ipartanács legutóbb tartott ülésén tárgyalta a záróra rendezéséről szóló törvényt. A tanácskozáson résztvett Beöthy László kereskedelemügyi miniszter is. A tanács hosszabb tárgyalás után több jelentékeny változtatást tett a javaslaton. Beöthy miniszter javaslatára hozzájárult az ipartanács ahhoz, hogy szombaton az üzletet este nyolcz órakor zárják. A multhoz viszonyítva ez is nagy haladást jelent az alkalmazottakra nézve, mert megszűnik a jelenlegi lehetetlen állapot, hogy a vásárnapot megelőző este tíz óráig is dolgozott az alkalmazott. A tervezet módot nyújtott arra, hogy a záróra évenként harmincz esetben meghosszabbítható. A miniszter beleegyezésévei harmincz helyett tízötször lesz joga a kereskedőnek üzletét kivételesen esti nyolcz órán tul bezárnia. A nyolcz

Órai záróórának a vidéken való elrendelésére a javaslat szerint a törvényhatóságoknak van joga; az emiatt hangoztatott aggodalomra vonatkozóan Beöthy miniszter megnyugtatta a tanácsot. A törvényjavaslatot a miniszter május 5-én a képviselőház elé terjeszti.

A Vágvölgyi Szerszámgyár Részvénytársaság feloszlása. Az alapító és szervező kereskedelmi társaság által alapított Vágvölgyi szerszámgyár részvénytársaság sehogysém boldogul. A vállalat igazgatósága az alapítók lezárásával akarja szüntetni a társaság vagyoni helyzetét és elsőbbségi követelményeket akar kibocsátani. De ha a rendkívüli közgyűlés, amelyet május 7-re hívtak össze, ezt nem fogadná el, kimondják a felszámolást.

A budai hajógyár kibővítése. A Dunagőzhajózási Társaság legutóbb elhatározta, hogy óbudai hajógyárát kibővíteti, mert hajóparkját nagyobbitani akarja. E határozatból folyólag ma dr. Csáth Frigyes, a Dunagőzhajózási Társaság vezérigazgatója, karai Neugebauer miniszteri tanácsos, a társaság forgalmi igazgatója, báró Cziedik igazgató-tanácsos és Gussenbauer, a floridsdorfi gyár igazgatója megtekintették a hajógyárat, hogy a helyszínén megbeszéljék, illetőleg megállapítsák, hogy az építkezést hogyan folytassák és milyen beruházásokat eszközöljenek. Elhatározták a szemlén, hogy a műhelyeket újabb és nagyobb gépekkel szerelik fel és a mai technika minden modern szerszámát beszerzik.

Sorsolás. A Magyar Földhitelintézet zálogleveleinek saját házában (Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám alatt) folyó évi április hó 30-án délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános sorsolása alkalmával 155.200 ft - 310.400 K névértékű 4 százalékos forintos záloglevel fog kisorsoltni.

Egybehívott közgyűlések.

Április 30. Ganz-Danubius vasút r.-t.
Május 5. Ganz-féle villamosági r.-t.

Felőlés szerkesztő:

DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ.

Kiadó-tulajdonos:

Magyar Újságkiadó Vállalat.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Uj, elegáns autómobilok
vámmentesen 8.- K
óradijort személyek
rosutelteljesítményre
való tekintet nélkül,
országunkra 85 fillér
kilométerdj ellenő-
ben bérelhetők.
Telefon 70-65, 81-12

TŐZSDÉK.

Gabonátözsde.

Budapest, április 29. A készáruüzletben ma is kifejezetten szilárd volt az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben a malmok jó vételkedvet mutattak és jobb árakat is fizettek. Mivel azonban az árubirosok tartózkodók és kissé tulkövetelők voltak, ma is szűkarányu maradt a forgalom. Mindössze alig 12000 q buza kelt el a tegnapi árnaknál 5-10 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 11.82 korona volt 80 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.15 korona 74.5 kilós hazai búzáért. Egyéb gabonamérek közül a rozs és a zab változatlan, a tengeri emelkedő. Fergalomba került 1900 q rozs 9.35-9.45 koronás áron és 300 q zab 10.20-10.37 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet mindjárt megnyitáskor szilárdan és a tegnapi zártnál magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán állandóan jó vételkedv mutatkozott, minek folytán szilárd maradt az irányzat és meglehetősen tovább emelkedtek az árfolyamok. Különösen az októberi zab iránt mutatkozott igen élénk érdeklődés; ezt a cikket forszírozottan vásárolták, minek folytán gyors tempóban lényegesen emelkedett. Rendkívül szilárd és erősen emelkedő volt a tengeri is, amely cikkben sürgős fedezéseket eszközöltek, mert a felmondások nagyon jelentéktelenek. A déli tőzsdén folytatódott a vásárlásokra szilárd maradt az irányzat. A tegnapi árnaknál az októberi buza 15 fillérrel, a májusi buza 16 fillérrel, az októberi rozs 11 fillérrel, az októberi zab 16 fillérrel, a májusi

tengeri 17 fillérrel, a júliusi tengeri 12 fillérrel emelkedett.

A készárupiacon kötetett:

Buza. Tiszavidéki: 300 q 30 kg. 23.65 K, 1200 q 79 kg. 23.50 K, 500 q 79 kg. 23.50 K. Fejérmegyei: 190 q 79 kg. 23.40 K. Pestvidéki: 420 q 79 kg. 23.40 K. Bácsági: 5000 q 74.5 kg. 22.30 K. Raktárból: 100 q 76.8 kg. 22.50 K. 1000 q 76 kg. 22.65 K. -- Rozs: 150 q 18.90 K, 200 q 18.85 K, 150 q 18.80 K kpp. -- Zab: 100 q 29.40 K, 100 q 29.75 K kpf.

A határidőpiacon kötetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1913-ra

Table with 2 columns: Item description and price. Includes Buza áprilisra 11.12-06-08-07, Buza 1913 májusra 11.17-33-30, Buza októberre 11.76-90-88, Rozs áprilisra 9.20-24, Rozs októberre 9.71-82-80, Zab áprilisra 9.62-70, Zab októberre 8.77-91-89, Tengeri 1913 májusra 8.09-25-22, Tengeri júliusra 8.28-27-40-36.

1 óra 30 perczkor zárúdnak:

Table with 2 columns: Item description and price. Includes Buza 1913. májusra 11.30-11.31, Buza októberre 11.88-11.89, Rozs áprilisra 9.25-9.26, Rozs októberre 9.80-9.81, Zab áprilisra 9.73-9.74, Zab októberre 8.89-8.90, Tengeri 1913. májusra 8.22-8.23, Tengeri júliusra 8.36-8.37.

Bécs, április 29. (Saját tudósítónktól.) Nagy

arányu fedezeti és még inkább jelentékeny véla-ményvásárlások a külföldi jelentésekkel kapcsolat-ban megszilárdították az itteni terménytözsdei, buza, rozs és zab 5 fillérrel drágult, tengeri 20 fillér ajánlást tüntetett fel, a forgalom csekély.

Buza: Uj tiszavidéki 12.15-12.60. Mosoni és győri 11.20-11.50. Felsőmagyarországi 6s csepeli 11.20-1.75. Déli vasuti 11.15-11.60. Alsóausztriai 10.35-10.75. -- Rozs: Felsőmagyarországi 9.70-10, Csepeli 9.65-9.95. Ausztriai 9.40-9.80. Magyarországi 9.65-9.85. Csehországi 9.60-9.80. -- Árpád. Morvaországi 8.35-9, Marchfeldi 8.25-8.60. Bécsvidéki 8.25-8.60. Felsőmagyarországi 8.50-9, Csepeli 8.15-8.50. Mosoni és győri 8.25-8.70. Déli vasuti 8.25-9. -- Malátaz 8.25-8.50. -- Takarmány: 7.50-7.90. -- Magyar tengeri: 8.70-8.95. -- Cingantim: 10.90-11.35. -- Magyar zab: uj válogatott 11-11.40, elsőrendű 10.50-10.90, közepes 10.20-10.50, Ausztriai 9.55-10.10 K.

Main financial table titled 'Budapesti értéktőzsde' with columns for 'Mai záró ár-folyam' (Pénz, Áru), 'Oszt. az utolsó üz. ávról', 'Részvények száma', 'Befizetés részvénytul. részvényt.', 'Mai záró ár-folyam' (Pénz, Áru). Rows include various bank shares, bonds, and other securities.

Ertéktőzse.

Budapest, április 29. Gyöngén indult a mai üzlet, mert a spekuláció eleinte arra a hirre, hogy a londoni reunió elhalasztotta ülését, 2-3 koronával olcsóbban kezdte kínálni a papirokat. A tőzsde nagyobb része azonban ennek nem tulajdonított fontosságot és vásárlásaival igyekezett a papirokat tegnapi árukon megtartani. Később a bécsi piac magatartása nálunk is tartózkodást okozott, úgy, hogy az üzlet forgalma csaknem teljesen megszűnt. A zárlatnál ismét gyengülés állott be. A készáru-piacon is csaknem teljes üzletelend honolt. A déli tőzsde irányba a gyögebb berlini jelentésre el-lanyhult. Az árfolyamok 1-2 koronával ismét olcsóbban kerültek forgalomba. A készáru-piacon számottevő változás nem volt. A zárlat esőndes for-galom mellett lanyha maradt.

Az előzőszoén kötetelt: Osztrák hitel 618.50-619. Magyar hitel 816-318.50. Jelzálog 428.50. Magyar bank 551-555. Leszámitoló 511-512. Mercur 275. Rimamurányi 717-718.50. Közúti vasút 642.50-645. Városi villam. 361-362.50. Déli vasút 122.50-123. Államvasút 716-717.75. Temesv. szesz 492-500. Phöbus 210-211 koronán.

A déli tőzsdén kötetelt: Osztrák hitel 619-620.50. Magyar hitel 815.75-817. Per. kor. 81.80-82.20. Ag-rárbank 501.50-502.50. Magyar bank 551.50-552.50. Leszámitolóbank 510. Kereskedelmi bank 3640. Lipótv. takp. 205. Rima 717-717.50. Atlantica 348. Közúti v. 841-843.25. Városi villam. 361.75. Déli vasút 124.50. Államvasút 718. Salgó 764-767. Magyar villam. 488-490. Temesv. szesz 487-493. Urikány 386-391 korona. Utótőzse: Osztrák hitel 612. Magyar hitel 807. Leszámitolóbank 509. Jelzálog 426. Rimamurányi 706. Államvasút 704. Városi 358. Közúti 638. Magyar bank 542 korona.

Bécs, április 29. Nyugodt lefolyás után végül kedvezőtlen politikai hírekre ellanyhult. Utótőzse osztrák hitel 611, osztrák vasút 702, Déli vasút 116.50, Alpési 985, Rimi 706, Skoda 783. Utótőzse: Osztrák hitel 612. Magyar hitel 810. Angló 334, Bankverein 509, Union 581. Laenderbank 508. Államvasút 702. Déli vasút 117, Skoda 784, Debány-részvény 303. Alpési 988. Májusi járadék 82.20. Magyar krownajradék 81.50. Török sorsjegy 223. Márka 117.71-70 K. Lanyha.

Berlin, április 29. (Értéktőzse.) Tekintet-tel a zavaros politikai helyzetre a tőzsde kedvetlen

irányzatban indult, azonban az árfolyamok által-ban aránylag jól tartották magukat, mivel a bécsi tőzsdéről érkezett kedvezőbb jelentések a piacra ösztönösen hatottak. Erősebben kínáltak csak bányavárak, melyek a belga exportvasárak újabb esőkkenésére 1 százalékgig és azon túlmenő esőkke-néseket is mutattak, továbbá Hansa és Lloyd, orosz bankok, villamossági és Kanada-értékek. Jól tar-tották magukat osztrák értékek. Járadékok közül a 3 százalékos birodalmi kölcsön és 1902 évi oroszok valamivel magasabban jegyezték. Többnyire jelen-téktelen ingadozásoktól kísért kedvetlen lefolyás után az utolsó üzletórán bányavárak bécsi és p-tervári irányzatjelentések nyugtalanító politikai hí-rekkel kapcsolatban fokozott kínálat mellett által-ános lanyhulást idézték elő, mely az utótőzsdén még erősödött. A készáru-piac ipari értékei nyu-godtak voltak. Napi pénz 3 százalékgig és azontul, néhány napra pénz ultimón tal 5-6 százalékgig, ma-gánkamatláb 4 egyenyed-4 ötnyolcad százalékgig.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szurómarhavásár. Április 29. Fel-hajtatott 1045 darab 65 borjú. Árjegyzék: Elsőrendű 65 borjúkért 108-116 fillérgig, kivételesen 118-122 fillér; közepmőségű 65 borjúkért 96-106 fillérgig; silány borjúkért 80-94 fillérgig kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat ennébb volt, az árak 6-8 fillérral kilogrammonként emelkedtek.

Budapest-kőbányai sertésvásár. Április 29. Hízott sertés árak. I. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammonként) 144 fillérgig. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammonként) 150-152 fillérgig. II. Magyar szedett: Közép (páronként 240-280 kilogrammig) 152-154 fillérgig. — Sertéslétszám: 1913. április 27. napján volt készlet 43.638 darab. 1913. április 28. napján felhajtatott 151 darab. 1913. április 28. napján elszállított 285 darab. 1913. április 29. nap-jára maradt készlet 43.504 darab. A hízott sertés üz-l-irányzata: változatlan.

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Erdős Béla m. kir. főlyam- és tengerhajózási részvény-társasági ellenőrt a budapesti hajóosztási tanfolyamon

megfűresedett földrajzi tanszékre rendes tanárrá, a m. kir. szabadalmi hivatal személyzeti létszámában Khari Antal segédhivatali igazgatót leváltárára, Liptay Emil hivatali segédhivatali igazgatóvá, végül Dóró Lajos segédhivatali leváltárára, Mayerly István mi-niszteri irodatisztet miniszteri irodafűresítetté és Kállay István miniszteri irodasegédhivatali miniszteri iro-da-tisztá; a pénzügyminiszter az alduai pénzügyorségi ör-szolgálati gőzhajóra Végvári Antal okleveles hajóvezetőt a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű hajóvezetővé, Váradi János okleveles hajóvezetőt pedig ugyancsak a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű hajóvezetővé; az igazságügyminiszter Krusch Ernő Károly eper-jesi törvényszéki irodalagykornokot az alsókubini járás-bírósághoz végrehajtóvá; a földmívelésügyi miniszter Lehoczy Borbála napi-dijas irógépkészítőt a gazdasági muzeumhoz irógépk-észítővé; a győri ítélőtábla elnöke dr. Virágh Zsigmond tatab-lakos ügyvédjelöltet a győri ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi mi-niszter dr. Mohr Győző budapesti VII. ker. állami fő-gimnáziumi rendes tanárt a budapesti I. ker. állami fő-gimnáziumhoz helyezte át.

Pályázatok. A fő- és székvárosi pénzügyviz-gatósnál irodatiszti állásra június 12-ig; a gőzbesi utbiztos állásra május 25-ig; a temesvári, dévái és nagyszombeni törvényszéknél és a veszprémi, trefesvári és galgóczi járásbírósnál jegyzői állásra; a szerdai-ty-vári járásbírósnál albirói állásra 2 hét alatt; az ércskuj-vári járásbírósnál hivataliszolgai állásra 6 hét alatt, a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél irnok-i állásra 4 hét alatt; a zombori pénzügyvizgatósnál hivataliszolgai állásra május 30-ig lehet beadni a pály-azatokat.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Ha gyermekét

egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, adjon neki dr. Hommel fele Haematogent! Óvást! a Dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

A REJTÉLY KULCSA.

— FRANCZIA REGÉNY. —

IRTA: RICHEBOURG EMIL.

84

— Csakugyan, teste haláitusában vergő-dik még és hallod-e György, miként hörög!

— Gyorsan, gyorsan. . . Zsebedben van-e késed?

— Nem csak tollkészem van itt, pengéje ugyan kicsiny, de éles; jó aczélból van.

Már ekkor az akasztott alatt állottak, ki-nek vonagló lábai vállaikhoz értek.

Előre Elek, mászszál fel a vállamra; légy nyugodt, én erős vagyok és nem fogok inogni.

A költő egy maeska ügyességével mászott fel, tollkésével fogai közt s György erős vál-lán egészen felegyenesedett.

A festő pedig azalatt egy bűvész gyors-ságával fogta meg a költő lábait esuklón felül s felfelé tolvá őt, kiáltá neki: — Vágd el, vágd le hamar. Nem eshetsz le, én egyensúlyban tartalak!

— Jól van, nagyon jól! — mondá a bo-kor mögött még mindig elrejtőzött férfi a fű-ben. És sajtáságos lelki felindulással, mely önkénytelen lobbant fel benne, hozzá tevő: — Oh, a derék fiatal emberek!

Pár pillanat alatt Elek már keresztül-vágtá az akasztott ember feje felett tíz ezenti-méternyire a kötelet.

A test egyenesen az ő lábaira esett, de azok meginogván, az akasztott mint egy zsák zuhant alá.

A költő gyorsan leugrott a földre, a két jó barát az ismeretlen elé térdelt, kit csak az imént vágta le a fáról és feloldozták legelő-szőris a hurkot, mely már befuródott a nyak-ba és szederjes üreget vajt.

A műtetre már elkerülhetlen szükség volt, hogy megakadályozzák a megfűlást. Néhány

perez eltelte után, midőn a levegő újra beha-tolt a tüdőbe, az akasztott ember fellélegzett, mivel egyidejűleg a vérkeringés is ismét moz-gásba jött.

A tagok nem sokára göresösen kezdtek rángatózni; az akasztott homlokát és kalánté-kát izzadság lepte el; szemei kinyitáltak e egy-másután hunyódtak le újra; a kilógó nyelv visszahúzódott s a még tajtékzó szája becsukó-dott. Szóval, lassan-lassan visezatért az élet.

— Ha nem esalódom, — mondá György — akkor a szerencsétlen most már mentve van.

— Mindig erősebben léleklizik — jegyző meg a költő — s kezem érintése alatt érzem a szív gyorsabb liktetését.

— Mit gondolsz, Elek, nem volt e ennek szerencséje?

— De igen. Még két percz s vége lét volna. Csak a szerencsés véledennek köszön-heti, hogy még ideje korán érkeztünk.

— Vagyis Istennek! — mondá ünnepe-lyes hangon György.

— Igen, barátom, az Istennek!

— Te tehát hiszsz benne? Oh, szabad-gondolkozó felvilágosult!

— György, a szabadgondolkozás nem zárja ki az Istenfogalmát; én szabadgon-dolkozó vagyok; de nem atheista! . . . Nézd csak most újra göresöket kap; pár percz múlva ismét magához fog térni, sőt talán lét is kelhet majd.

Mialatt ezek a tisztás helyen véghez men-tek, a mi negyedik egyéniségünk is felkelt helyéről, lassu léptekkel közeledett a tölgyhöz és annak tövéhez támaszkodott, bizonyosan, hogy jobban láthassa a történeteket és alkalma-sint azért is, hogy egyetlen szót se vezítsen el a két barát beszélgetéséből.

E pillanatban a leszálló nap utolsó suga-rai érintették a nyílást.

— Hol vagyok én? De hát hol vagyok? — kérdező a megmentett. Felült és egyszerre

mind a két kezével nyakához kapott. . . — Ah, oh, oh — folytatta elfojtott hangon — a költő! . . . Vajjon lidércnyomás volt-e? . . . Élő vagy halott vagyok-e? Azután, hogy mint-egy megbizonyosodjék efelől, fejét mindkét kezébe szorítá. — Hol vagyok, de hát hol? — kiáltott fel még egyszer s felállani iparkodott.

— Két jó barát közt — válaszolá Mollin Elek érczes hangja.

A megmentett sokáig szemlélte némán a költőt és festőt, azután szeméi hirtelen az ágat pillantották meg, melyen még rajta lógott a levágott kötel. — Most már értem — mondá szelid és szomorú hangon. — Ott függtem a kötéllal nyakamon. Önök észrevettek s levá-g-ták a kötelet.

— Ön még életben volt — szölt Elek — csak nem engedhetjük meghalni.

— Az alávalóság, gyalázat lett volna — tevő hozzá György.

Az ismeretlen szomorúan rázta a fejét. — Engedniük kellett volna, hogy meghaljak! — mondá bánatos hangon.

A két jó barát nem nyomhatott el egy könnyü borzongást.

— Mindamellet is — beszélt tovább a munkás — nincs jogomban, szemrehányást tenni önöknek azért, mit érettem eselekedtek, uraim; habár rossz szolgálat volt az irányom-ban. . .

Én igen boldogtalan vagyok, szenved-ek. . . bajom itt a szíyben gyógyíthatlan. . . Meguntam az életet s tudni sem akarok többé felőle. . . Figyjék el nekem, uraim, hogy ha az ember erőteljes, fiatal, sok elszántság kell hozzá, hogy életünket elvegyük! És önök eröm s bátorságom e nehéz művét semmisíté-tek meg; most másodsor végig kell majd küz-denem a lét és nem lét közti harcot, mert hol-nap újra kezdem okvetlenül.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1913. április 30. án.

Nemzeti Színház

Este 7/8 órákor
Heten Teba ellen.
Aischylos tragédiája
Fordította: Rakon Jenő.

Utána.
Antigone.
Sophokles tragédiája 1 felvonás-
ban Fordította: Csiky Gergely.

Magyar Színház

Este 7/8 órákor
Berthold Kneiss Theater
vendégjátéka.

Professor Bernhardt.

Szombat 4 felvonásban.
Tit: Schönbauer Art.

Vigaszínház

Este 7/8 órákor
A telefon.
Bohózat 3 felvonásban 4 képleten
Írta: Gavault Paul és Berthold Kneiss.
Fordította: Adler és Auer.

M. Kir. Operaház

Este 7/8 órákor
Salome.
Opera 3 felvonásban. Zenéjét
szerette: Strauss Richard.

Népopera

Este 7/8 órákor
Titla Ruffó bemutatásával
Hamlet.
Opera 5 felvonásban, 6 képleten.
Írta: Barre és Farbiar. Z. n. j. írt
szerette: Thomas Ambrosio.

Uránia Színház

Este 7/8 órákor
Don Quijote.
Írta: J. Szwedzky Sandoró.

Várszínház

Nincs előadás.

A min. vallás és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: **Károly-körut 10. sz. alá.**

Fájós fogak gyógyítása. Szájpadlás nélküli műfogak, aranyhídak, koronák. Tartós fogtömések. Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.

Foghuzások (altatásban is). Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Weinberger és Fodor

az összes sportcikkék áruhaza.

FOOTBALL

cikkékben az ország legnagyobb raktára

IV., Haris-bazár 4. Telefon 113-59.

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen.

EGLÉO

FOGPER

Mindenütt kapható. **Ára 70 fillér.**

Fővárosi Orfeum

Waldmann Imre igazgató. 44296 Nagymező-utca 17.

ASTA NIELSEN

utolsó fellépte.

Az előadás kezdete 8 órákor

Jegyelvétel délelőtt 10-1 óráig és d. u. 3-6-ig a nappali pénztárnál.

ROYAL CABBARET

Telefon 110-22 VII., Erzsébet-körut 31. sz. Telefon 118-22

Ma, szerdán, április hó 30-án az áprilisi attrakciók utolsó fellépte:

A TÖRPEK

(The Piccolo Co. 18 tagú cirkuszi és variató társulat.) Mr. Jarrow, Lucie König, PARIS TRIO, Blanche de Paunac élő relikvi, The records, Dottie King

és a többi áprilisi sláger bucsuja.

Előadás után Royal-Cabaret.

Csütörtökön, május 1-én d. u. 3/4 órákor mérsékelt helyáru családi előadás, teljesen új esti műsorral.

MAGYAR LÁNYOK

Képes hetilap fiatal lányok számára. Szerkeszti: TUTSEK ANNA. Előfizetési ára negyedévenként 3 K.

SINGER és WOLFNER Andrássy-ut 16. sz.

MAKAY BELA új könyve:

A LÁP VIRÁGA

és egyéb írások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bájos világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászképeket ad, hanem történeteket is kerekít ki.

Ára 4 korona.

Kapható:

LAMPEL K. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Hirdetések felvételnek a kiadóban

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

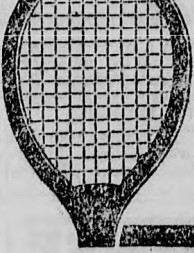
1 szelvény 7 kor.
1 szelvény 10 kor.
1 szelvény 15 kor.
1 szelvény 17 kor.
1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért, szintgy felöltőszövet, turistalódent, selyemkangarot, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld. mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rekvizitum, teljesen friss árúban.

WRIGHT AND DIFSON

világhírű amerikai Lawn-Tennis raktárjai nagy raktára. 44682
"Prima Surprise" kor. 10.-
"Prima Hub" kor. 12.-
"Prima Park" kor. 18.-
"Prima Longwood" kor. 20.-

KERTESZ TÖDORNÁL, Budapest, IV., József-tér.
Árjegyzék ingyen és bérmentve

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. szám. Telefon: József 21-10.

11 órákor Kezdeté fél 9 órákor. 44239
Sláger. Ujdonság!

Az utolsó lepedő!

9 órákor. 9 órákor

Fegyvergyakorlat.

Bohózatok. Írták: GLINGER és TAUSSIG. Steinhardt új kuplékkal és kitűnő kitérdi számok!

Előadás végeztével (éjfélkor) kedélyes kabaret-előadás. Előrendelt ének- és táncszámok. Fellépte. Reggelig cigányzene. Belépődíj nincs. Jegyek: Délelőtt 10-11-ig és délután 3-tól 6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsol-féle magyortársulatban, Andrássy-ut 19. és a Hungaria-túrdó pénztárnál kaphatók.

KIRÁLY-SZÍNHÁZ

A jövő hét műsora

Hétfőn, május 5-én . . . A farkas

A bécsi Carltheater vendégjátéka

Kedd, május 6. Alt Wien
Szerda, május 7. Susi
Csütörtök, május 8. Alt Wien
Péntek, május 9. Susi
Szombat, május 10. Die keusche Susanne
Vas. máj. 11. | d. u. mérs. helyár. | Alt Wien
 | este főlem. helyár. | Zigeunerliebe
Hétfő, máj. 12. | d. u. mérs. helyár. | Die keusche Susanne
 | este főlem. helyár. | Ein Walzertraum
Kedd, május 13. Die Geschiedene Frau

Az előadásokban résztvesznek:

ZWERENZ MIZZI, Keplinger Dóra, Barkó Frank Olga, Dierkes Grete, Löwe Theréz, Szécsy Magda, Welisch Irén, Wilczek Poldi, Blasel Károly, König József, Marischka Hubert, Waldemár Richard, Streitmann Károly, Agel Vilmos, Schöpfer Károly, Kumpa Rezső stb.

Jegy a következő árakon váltható már:

Páholy 70 kor., földszinti zsöllye 16, 14, 12, 10 korona, támlásszék 8, 7 korona, korszék 6 korona. Első erkély 10, 6, 5, 4 korona. Emelet 4, 3, 1.50 korona. Karzat 1 korona.

SZINHÁZAK.

Szerda, 1913. április 30-án.

Király Színház

Este 8 órákor
Pálmai Ika, Fedák Sári és
Nyárai Antc! vendégfelleptével

A cigányprimás.

Operette 3 felvonásban Irták:
Wilhelm és Grünbaum. Fordította
Harsányi Zsolt. Zenéjét szerozta
Kálmán Imre

Budapesti Színház

Este 8 1/2 órákor
A bécsi Josefstadt Theater
vendégjátéka.

Die Näherin.

Főv. Nyári Színház

(BUDAI SZÍNHÁZ)

Este 8 1/2 órákor

A Krecsányi társulat
megnyitó előadása:

Leányvásár.

Operette 3 felvonásban. Irták:
Marios Ferencz és Bródi Miksa.
Zenéjét szerozta: Jacobi Viktor.

ROYAL-ORFEUM

VII., Erzsébet-körút 31
— Telefon 110—22. —

Ma szerdán, április hó 30-án az
áprilisi attrakciók utolsó fellepte.

a törpék

The Piccoló Company 18
tagu líliputi cirkusz és varieté
társulat. Mr. Jarrow a citro-
mos ember. Lucio König a
kedvelt művész. Paris Trio
komikus légtornászok. Bianca
de Fauna előrelépő. Dattie
King. 6 Comedy Picconie-
nes. The Records. Mozi-
skecces a kültekon, alkalmi
tréfa. K. Solti Hermin, Szász
Ilona, Virágh Jenő, Mathé Sán-
dor új kuplékkal és az összes
szenzációs attrakciók

utolsó fellepései

Előadás után Royal-Cabaret.
Jegyek elővételi díj nélkül vál-
thatók a Royal-Orfeum jegy-
pénztáránál és a városi jegyár-
sító helyeken.

Csütörtökön, május 1-én d. u.
8 1/2 órákor mérsékelt helyaru
családi előadás esti műsorral.

PALAIS DE DANSE

(TÁNCPALOTA). Kezdeti este 8 1/2 órákor.
VI., Szeressen-u. 35. Telefon 120—77.

A sikeres évad
utolsó előadásai!

Les 3 Paz Calzado

a spanyol táncok
királynői és a többi
attrakciók fellepte!

Éjjel után párisi vig táncmulatság.
Jegyek 2 és 3 koronáért kaphatók este fél 10
órától kezdve a pénztárnál.

ROYAL-ORFEUM

Telefon 110-22 VII., Erzsébet-körút 31. sz. Telefon 110-22

Csütörtökön, május 1-én d. u. 8 1/2 órákor mérsékelt
helyaru családi előadás keretében:

A TÖRPÉK

utolsó fellepte

JOHNSON & DORA DEAN

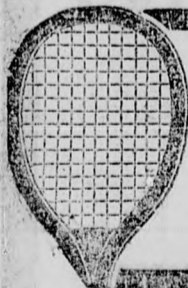
Rag Time sextett és a többi új májusi
pompás attrakciók első fellepte.

BUTOR

ÜZLETÁTVÉLYEZÉS MIATT RENDKIVÜL OLCÓ
ÁRAK KÉSZPÉNZÉRT ÉS RÉSZLETFIZETÉSRE

Nem kell banknál törleszteni és
semmiféle kamat nem számítatik.
Háló-, ebéd-, uri- és szalon-
baronozások, ériási választék,
egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BODOG BUTORNAGYKERESKEDŐ BPEST
VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 32. Árjegyzék ingyen!

Lawn-Tennis könyv.

Lawn-Tennis játék leírása, története,
a játék technikája és taktikája, hiva-
taltos játék és verseny szabályok, ver-
senyek rendezésére szolgáló útmutató-
sok stb. korona 1.50, postai küldéssel
korona 1.60. 41181

KERTÉSZ TÓDOR, Budapest,
IV., Kristóf-tér.
Sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-uca 18. Telefonszám: 14—22.

Ujdonság! Ma Ujdonság!

„Kindermann“

Groteske 1 felv. Irtá: Hirschfeld Lajos.
Rendező: Kott Sándor.

Ezt megelőzi:

A hadtestparancsnok ur

Jegyek elővetelben: a nappali pénztárnál d. o.
9—1ig és d. u. 3—6-ig. Nirsch Andrassy-ut 19.
Sopronyi Rákóczi-ut 1. „Az Est“ kiadóban és
Breuer tőzsde, Teréz-körút 54. — 12 óra után az
első emeleti „Casino de Párisban“ a világ legjobb
ének és táncszámainak fellepte.

TURUL
cipő

világhirnek
örvend mert elismert
legjobb hazai gyártmány

Fiókraktárak magyarországon:
ARAD, BUDAPEST, BRASSÓ, DÉVA, DEBRE-
CZEN, EGER, ESZÉK, FIUME, GYÖR, H.M.-VÁSÁRHELY,
KASSA, KOMÁROM, KOLOZSVÁR, LUGOS, MISKOLCZ,
M.-VÁSÁRHELY, N-BECSKEREK, N-KANIZSA, N-KIKINDA,
N-SZOMBAT, N-SZEBEN, N-VÁRAD, PANCSOVA, PETROZSÉNY,
POZSONY, PÉCS, SOPRON, SZABADKA, SZOMBATHELY, SZEGED,
SZÉKELUDVÁRHELY, SZOLNOK, TEMESVÁR, UJ-VIDÉK, VERSECEZ
ZÁGRÁB.

130 FIÓK BEL-ÉS
KÜLFÖLDÖN

Turul
CIPŐGYÁR r.t.
A MONARKIA LEGNAGYOBB
CIPŐGYÁRA
FIÓKRAKTÁR BUDAPEST VI.
Királyutca 30

Magyar királyi államvasutak
Üzletvezetősége Kolozsvárt.

10035—913. szám
I.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

(Leltárilag kezelt irhasubák gondozása és javítása.)
A magyar királyi államvasutak kolozsvári
üzletvezetősége a birtokában levő mintegy 610 db.
leltárilag kezelt irhasubának 1913. évi márczius
hó 1-étől 1914. évi április 30-ig, esetleg 1916. évi
április 30-ig leendő gondozására és javítására ezen-
ed pályázatot hirdet.

Az ajánlati űrlap, valamint az ajánlati felhi-
vás, amelyben az erre vonatkozó feltételek részle-
tezve vannak, az alulírt üzletvezetőségnél ingyen
kaphatók és minden üzletvezetőségnél megtekin-
thetők.

A munka a magyar királyi államvasutaknál
érvényben levő 95257—911. sz. általános és a
46190—960. sz. különleges feltételek, valamint a
10035—913. sz. ajánlati felhívás értelmében tör-
ténik, mely feltételek a pályázati határidőig alul-
írt üzletvezetőség általános (I.) osztályánál, vala-
mint a magyar királyi államvasutak igazgatóságá-
nál és minden üzletvezetőségnél naponként a hiva-
taltos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlat az egész mennyiségre, vagy esetleg
egy részmenyiségre is szólhat.

Az ivenkint 1 K. magyar okmánybéllyeggel el-
látott szabályszerűen kiállított, aláírt és pecséttel
lezárt sőtetlen borítékban elhelyezett ajánlat ezen
alábbi külezimmel:

„Ajánlat irhasubák gondozására és javítására
10035—913. számhoz“ 1913. évi május hó 20-án déli
12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári
üzletvezetőséégének általános (I.) osztálya főnké-
hez (Kolozsvár, Boesky-tér 4.) benyújtandó, vagy
posta útján beküldendő, megjegyezvén, hogy csak-
is ezen feltételeknek megfelelő ajánlatok fognak
tárgyalás alá vétetni.

Bánatpénz gyanánt 250, azaz kettőszázötven
korona készpénzben, vagy állami letétekre alkal-
mas értékpapirokban 1913. május hó 10-én déli 12
óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztárá-
nál leteendő, esetleg posta útján oda küldendő.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam
szerint számítandók, de névértéken felül nem szá-
mithatók.

Kolozsvár, 1913. április hóban.

Az üzletvezetőség.

„UJIDŐK“
TÁRSADALMI ÉS SZÉP.
IRODALMI KÉPES HETILAP
Szerkesztő: HERCZEG FERENCZ

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VI.,
ANDRASSY-UT
16. SZÁM. ÁRA:
HEGYEDÉVEN-
KÉNT 5 KORONA

EVŐESZKÖZÖK

ezüsből és alpacca ezüsből,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szegeden.
13163—1913. szám.

HIRDETÉMÉNY.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános versenytárgyalást hirdet Valkány állomáson létesítendő ártézikut furásával járó építési munkák végrehajtására.

A kiírási művelet (egységárjegyzék, szerződés tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek) Szegeden a magyar királyi államvasutak üzletvezetősége pályafentartási osztályban (II. em. 7. sz. ajtó) és Szegeden az ottani osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthető. Kiírási művelet a pályázni óhajtoknak díjtalanul szolgáltat ki.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. május hó 31-ig déli 12 óráig nyújtandók be az alulírt üzletvezetőség titkárságához.

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a Valkány állomáson létesítendő ártézikut építési munkálataira 13163—1913. számhoz.”

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1913. évi május hó 30-ig déli 12 óráig 1500, azaz Egezerötszáz korona bánatpénz teendő le a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál (földszint 1. szám.) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokon. Késve érkezett bánatpénzek beküldőinek ajánlata figyelembe nem vétetik.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

As értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Pósta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértivevénnyel adandók fel.

Szeged, 1913. április hóban.

Az üzletvezetőség.

Sérültek!

A világhírű **Multiform-sérvkötő**

szabadalom leírását ingyen és bérmentve küldjük. — Kicsérélhető nyomlapok. Legfinomabb kiállítás, kényelmes viselet.

Sérvkötők egyoldali 6-8-10-12-15 K kétoldali 12-16-20-24-30 K

Műláb a lehető legjobb kivitelben **műkéz** a leg-izlésebb kitalálásban **műfüző**

Támgép, háskötő, gummiharignyak stb. saját gyárunkban jóállással, mérték szerint készíttelnek. Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Magyar Orvosi Műszertár
Post. VII., Bakóczy-ut 32., a Rókus-kórházzal szemben.
A vörös keresztre figyeljünk.

Meghívó.

Az „Eresi és Vidéke Takarékpénztára” 1913. évi május hó 17-én, délután két órakor, (határozatképtelenség esetén 1913. év május hó 31-én délután két órakor

rendkívüli közgyűlést

tart az intézet hivatalos helyiségében), amely közgyűlésre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

1. Közgyűlési elnök és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.

2. Egy igazgatósági tagnak egy évi időtartamra leendő megválasztása.

Figyelmeztetés: Minden részvényes, aki a közgyűlésen jogát gyakorolni óhajlja, részvényeit szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt az intézet pénztárában tartozik letenni.

Eresi, 1913. április hó 28-án.

Az igazgatóság.

Csak urakat érdekel!

Valódi francia és amerikai gummi- és halhalyag-övszer különlegességek! Orvosiilag ajánlva.

„Fatime” és „Semiramis”

Legfinomabb, legvékonyabb és legmegbízhatóbb gyártmány. Törvényileg védett, mely övszer kizárólag csak ezégnél kapható. Árak: 12 drb eredeti csomagolásban 4.—, 8.—, 10.—, és 12.— korona.

Legújabb és. és kir. szab sérvkötők pneumatikus gummi pelottával. Egyoldali 6, 12 K.

Az összes betegápolási cikkek

nagy választékban. Szétküldés titoktartás mellett: E hirdetésre hivatkozók 20 koronán felüli vásárlásnál 20 százalékos engedménnyel részesülnek! Legújabb 2000 ábrával ellátott árjegyzék ingyen és bérmentve.

Keleti J. gummiárúk és betegápolási cikkek gyára.

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapítástört: 1873. Telefon: 13-76.

OLAH GÁBOR:
KORUNK HÖSE
Vöröses regény.
Ára 3 korona.
Kiadja a
FRANKLIN-TÁRSULAT.
Kapható: **Lampel R.**
Könyvkereskedésben
(Wodianor F. és fia) r.-t.)
Budapest, VI., Andrássy-ut 24.
és minden könyvkereskedésben.

RIKSZÁD
GYÓGYFÜRDŐ
Szatmárnémeti megye.
Megnyitás május 15.

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.
Elsőrendű valódi amerikai cipőkülönlegességek kizárólagos elárúsítása.

Tavaszi újdonságok!
BUDAPEST
IV., Kigyó-tér 1. (királyi bórpatola)
V., Dorottya-utca 6.
VII., Erzsébet-körút 42.
DEBRECEN
Piac-utca 44.
ZAGREB
Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Moleg ásványvíz fürdők, szénsavas fürdők, hidegvízgyógyintézet, inhalatio, 160 kényelmesen berendezett szoba, vizvezetők, acetillon világítás. — Vasúti Állomás, posta, távirat, telefon interurban helyben. Elő- és utóvadásban állandó tartózkodásnál a szobárákból 30% engedmény. — Fürdőorvos dr. Helfmann Oszkár. — Prospektust ásványvízről, árjegyzéket és mindennemű felvilágosítást kívánatra készségei küld.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

Keresők

szép és fess sógornőm részére, kinek 10.000 korona hozományja van, olyan 30-35 év körüli komoly izr. uriembert, kinek megfelelő jövedelme van. Szíves megkereséseket „Boldog családi élet” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek.

Egyedül álló

keresztény árvalány, karcsú, magas termetű, szőke, százezer korona vagyonnal, gyorsan férjhez menni óhajt. Komoly jelentkezők, kiknél gyors házasság ellen akadály nincsen, azonnal választ kapnak. Leveleket „Fides 33496” alatt Swarcz József hirdetési irodája, Budapest, Andrassy-ut 7. továbbít.

Idősebb

jó állású, nyugdíjképes hivatalnok idősebb, de feltétlenül jó gazdasszonyt keres. Házaság nincs kívánva. Lehetőleg fényképpel ellátott levelek „Gazdasszony” címen kér e lap kiadóhivatalába.

Házasságokat

diszkrétén, minden igénynek megfelelően közvetít **Magy Jenő** elismerten legszelvidebb házasságközvetítő irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36., I. emelet & Czégnykúli levelezés

Gyorsírás

és gyorsíró Társaság szaktanfolyamát lényegesen meggyorsított modern hygienikus új helyiségekben (Andrassy-ut 12.) tartatnak. Legalaposabb kiképzés gépirás magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Borítkozás napenként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Karióthek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer. Összesítő- és számlajegyzékek készítése. Párhuzamosan eső tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrassy-ut 12. szám.

Köhög?

Használjon Réthy-féle csukorkát ára 60 fillér gyógy-szertárak és drógeriában.

MINDEN

fiatalombernek és hölgynek feltétlenül ajánlható a **Társalgás Művészete** című könyv. Szégyen az emberre, ha társaságba megy és nem tudja, mit szóljon szomszédjának vagy pláne főlebbvalójának. Mindenki szánakozva nézi az ily embert! **Akar ön szelímes jenni?** Akarja, hogy kellemes társalgónak tartsák? Olvassa el a **Társalgás Művészete** (Ellenállhatatlanság titka) könyvet, melyből megtudja, mint viselkedjék, hogy férj, nő, alattvalót, főlebbvalót egyaránt meghódítsa! A könyv korrekciót utamatotja lesz az élet minden helyzetében. (Olcsón megszeresheti.) Áttekinthető kivonatát (tartalomjegyzéket) ingyen, diszkrétén küldi a „Csodás Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 36.

Ujpesten

három utcára terjedő 600 négyszögletes telek, melyek eddig kertnek volt használatba, gyümölcsfákkal beültetve, kertésznek, esetleg gyárnak bérbeadó vagy eladó. Bővebbet V. ker., Nádor-utca 20. sz., III. em. 40. ajtó.

Soványtság

Az egyedüli eredménytől kísért háziszser a dr. **William Hartly** tanár amerikai erőtap-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hélygek remek köhlet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jóállást. Vérszegénység, gyengeség, idegesség, illen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kitüntetés: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. — Főraktár Balázs Károly drogueria Vt., Damjanich-utca 33. Telefon József 28-29.

60 korona heti kereset

vagy 50-60% jutalékban részesíthetbar-ki, aki az én világhírű gyártmányaim elárulását átveszi, köztük legfrissebb új-donságok és versenyár nélküli turista-kellékek. Erőtel rendező-sokkal igazolhatom, hogy képviselőim közül többen, ahol még ár-ím nem voltak berendezve, naponta 35 K-t keresnek. A képviselőt egy fő mint mellék-foglalkozásként gyakorolható. Tudakozódás-ára lev. lap elegendő.

L. REEH, Hachenburg, (Deutschland)

Parlamenti

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás különféle gépeken és magyar-német fogalmazásoktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiai rendes tanárok által oktatott szaktanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamait nyilvánossági joggal. Alapította Markovits Iván az 1863. évben. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag Hegedűs Sándor-utca 7, előbb a szemközti Liszt Ferenc-ter 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az Országos és Gabelsberger Szakiskola* jelzőket megtévesztés céljából utánozzák. Telefon 34-68.

AZ EN UJSÁGOM
előfizetési ára:
Negyedévre . 2.50 K
Félévre 5.— K
Egész évre . 10.— K
SINGER és WOLFFNER
Andrassy-ut 16. sz.

Tokaji

szamorodni 1906. évi 8 liter 11 korona. Tokaji édes aszudor 5 filliteres üveg 12 korona, bérmentve Gritner Lajosnál, Tokajban.

Réthy

név látható a valódi pamotefü cukorka minden egyes darabkáján.

20.000 drb

gyönyörű rózsá, a legjobban bovt és leghálásabb minőségben, két éves 10 drb félmagas 50-80 cm. 8 K, 100 drb 70 K. 10 drb magas 90-120 cm. 12 K, 100 darab 100 K. 10 drb különleges magas 120-150 cm. 15 K, 100 drb 130 K. 10 drb magános 160-180 cm. 20 K, 100 darab 180 K. Alacsony ton-rózsák 10 darab 4 K, 100 drb 30 korona.

A pénz előleges beküldése v. utánvétel mellett ajánl

FR. SPORA

rózsakivitel Klattau (Böhmen)

Szingazdag természeti leírások!

Makay Béla Hegyen-Völgyön

Természeti és vadászképek

Szerző ezen újabb könyve méltán sorakozik az előbbiekkel, költői lendület van minden leírásában, rajongó szeretet és szabadság: a természet iránt.

Ára 6 korona.

Kapható: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrassy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Tülevelűek

kiültetésének legjobb ideje megkezdődött és tart május végéig. Lucfenyő: 30-50 cm. m. 25 fillér, 60-80 cm. m. 50 fillér, 80-120 cm. m. 90 fillér, 120-150 cm. m. 120 fillér, 150-180 cm. m. 150 fillér, 180-220 cm. m. 200 fillér drbontként. Tűmájfenyő 30-300 cm. m. 1 drb. 70-200 fillér. Fehérfenyő 30-300 cm. m. 1 drb. 70-250 fillér. Fekete-fenyő 30-100 cm. m. 1 drb. 70-100 fillér. Vörösfenyő 30-300 cm. m. 1 drb. 70-300 fillér. Nagyban kiültetésre különösen alkalmas 4-5 éves, többször iskolázott lucfenyő 30-50 cm. magas 1000 darabonként 50 kor. Keszanyestély: 3-5 éves magoncok 1000 drbontként 15-25 kor. Csanófa: 1-4 éves magoncok 20-250 cm. magas 1000 drbontként 12-50 koroná. Nagyterű rózsa: ezidei teli nemesítvények drbontként 50-100 fillér, 100 drbontként 60-70 kor. Nagy készlet gyümölcs-, dísz- és sorfákban, melyeknek szállítása május 1-ig tart. Fajbaromfi és ezek tojásai, facsók és ezek tojásai. Képes árjegyzéket kívánatra ingyen küld: gróf Balthány Zsigmond uradalmi intézősége, Csodlak, u. p. Farauglak, Vasm.

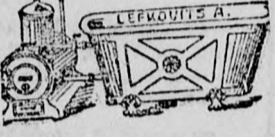

Dió-kivonat

az ősz hajnak festésére
Régóta kipróbált tökéletesen ártalmatlan, a díonak zöld hajából készített festőeszköz mely a korán őszült hajnak 15 percz alatt eredeti szőkebarna, fekete vagy gesztenyeszínét visszaadja. 1 palack dió-kivonat K 6 és 3, 1 skatnia 6 próbapalackkal 7.50, díótej, hajrestorer K 6 és 3, diókenőcs vagy díóolaj K 4 és 2, díópép a szakál festéshez K 2, díó dupla kivonat K 6 és 4 kál-erőcs, glicerin szappan legfrissebb toa-est-szappanok a 1 kor. Rendelhető a feltalálónál:

MACZUSKI A.

Wion, III/2. Erdberger-lände 2. Raktárak Budapeston:
Térők J. győgyssz. Király-u. 12.
Vértessé S. illatsz. Kristóf-ter s. Neuda N. drogueria, Kosuth Lajos-u. 7. Brúder Radnovits Baross-utca 5. Thalmyer & Seitz drogueria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drogueria, Hold-utca 8 sz., Molnar és Moser drogueria, Koronahorczog-utca 11. szám.

LEFKOVICS ADOLF

Budapest, VII., Rottenküller-n. 19 E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szólóelviányok

szólóelviányok és kitűnő ért-melléki hegyi borokról tessék azonnal egy levelezőlapon ingyen kérni a most megjelent legújabb magy képes leírjegyzéket, melyet bárkinek is azonnal megküldik a legnagyobb és a legjobb hírnök örvendő Krmelléki szőlőelviányok és vész-szöszporító telepek tulajdonosai. Cím: György-ovich és Lakatos, Szőlő-nagybirtokok, Székely-híd, Bihar.

MIKSZÁTH KALMAN utolsó könyve:

Tövishes látogatóban

Elbeszélések

(Az író könyvalakban még meg nem jelent, utolsó elbeszélései és regénytörö-déke.)

Ára fűzve 5 korona, vászonkötésben 7 kor.

Kapható: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrassy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

"OLLA"
bizonyított legjobb hygienikus GUMMI-különlegesség Teljes jótállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. OLLA Gumi-gyártó Vt. Wien II/ 451/S Prater-617

Régi jó üzlet

vegyeskereskedés Buda-pest környékén teljesen berendezve olcsón bérbo-raló, esetleg olcsó áron eladó házzal együtt. Bő-vebbet a tulajdonosnál Nagy Ödönnél Váci-ut 34. I. 4.

A magyar memoár-irodalom értékesége I

ZICHY GÉZA GRÓF EMLÉKEIM

Első kötet
Ára 6 korona

Kapható: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 21. szám és minden könyvkereskedésben.

ÚJ KÖNYVI

GYULAI PÁL KRITIKAI DOLGOZATOK

1854-1861.
Ára 5 korona.

Hét nagyobb kritikai essay van e kötetben, Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melyvel irodalmunk leghatalmasabb kritikusa és felelő-letes polemikusává küzdötte fel magát.

Megrendelhető: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrassy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

FELTÁJTOR
UTMUTATÓJA szabada-lalmazáshoz, értékesítéshez nélkülözhetetlen.
Díjtalanul küldi:
Arany és Vona
szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, VIII., József-körut 9. szám.

„Hungaria” beszélő-gépek

tölcseornélkülűk is kizárólag eredeti első-rangú gyártmány, rész-letlitzésre is olcsón kaphatók.

Deményi és Társa

Budapest, VI., Teréz-körut 4.

Zálogszédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ókszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetám.

Singer Jakob ókszerkereskedő BUDAPEST,

Király-utca 91. sz. Inzabella-utca sarokán.

Ajtók, Ablakok

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐ-UT 123.

Telefon: 62-90.
Alapítást 1880-ban.

ADORJÁN ANDOR könyve:

SORSOK ÉS PÁLYÁK

Irodalmi arcképek
Ára 3 kor.

Kapható: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrassy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

AZ ATHENAEUM A KÖNYVTÁR
legújabb kötete: a világirodalom egyik legbájosabb, lebilincselően kedves és megható művészi terméke: **Murger Henri: BOHÉMVILÁG.** (Scènes de la Vie de Bohème)
Regény. — Ford. KOMOR GYULA. 500 oldal. — Ára csinos kötésben 190
Eddig megjelentek:
KÖROR TAMÁS: Komédiák. Nov. (324 old.)
BÉRO LAJOS: Glória. Novellák (443 old.)
BALZAC: A szemérbőr. Regény (387 old.)
Ferdinotta Harsányi R.
ZOLA: Pascal orvos. Reg. (443 o.)
Ford. Gerő A.
DICKENS: Két város. Reg. Ford. Emlint M. (413 o.)
ANATOLE FRANCE: A Pinguinok szigete. Regény. Ford. Böllény Gy. (320 o.)
CSEHOV: Az orvos felesége és más novellák. (384 o.)
BÖLSCHÉ: Szerelm. az élek világában. (152 oldal). Két kötet.
TOLSZTOJ: Hadasi-Murát. Regény. Az ördög. Elbeszélés. (374 old.)
VOSS RICHÁRD: A költő és az asszony. Regény. (384 oldal.)
TÓTH BÉLA: A boldog-asszony úrvise. (372 oldal.)
HAUFFASSANT: Egy élet. Regény. (372 oldal.)
C. F. MEYER: A barát nassa és egyéb novellák. Lányi V. ford. (384 o.)
KELTAI JENŐ: Hét sovány esztendő és más elbeszélések. (384 o.)
GEIJERSTAM: Az ősi ke. Az örök rejtegy. (384 o.)
ANATOLE FRANCE: Az istenek szomjaznak. Regény. 384 oldal.
GABRIELE D'ANNUNZIO: Atzó. Regény. (448 old.)
Minden kötet ára 190
• Kapható minden könyvtárban, Kiskupa az Athenaeum irod. és nyomdai r.-társ.